

Så här gör Åbo en bra, hållbar och bättre stad

Förverkligandet av FN:s mål för hållbar utveckling i Åbo 2020

GLOBALA MÅLEN
för hållbar utveckling

Stadsdirektörens hälsning

Städerna står inför stora utmaningar - klimatförändringen, digitaliseringen samt befolkningens åldrande och diversifiering har stor inverkan på städernas verksamhetsfält och ställer krav på anpassning till den ständiga förändringen. Anpassning och förändring av de verksamhets sätt vi blivit vana vid behövs också för att uppnå global hållbarhet. Städernas och stadsnätverkens roll som lokala främjare och globala påverkare av målen för hållbar utveckling är obestridlig. För att lyckas med främjandet av en hållbar utveckling på lokal nivå krävs ett starkt engagemang både från beslutsfattarna och hela stadsorganisationens sida.

Åbo har en lång tradition av att främja hållbar utveckling och vi strävar efter att staden ska vara en bra plats att bo och leva på även i framtiden. Åbo vill ta ansvar och föregå med gott exempel för att lösa utmaningarna med global hållbarhet. Därför anser jag att det är mycket viktigt att Åbo är bland de första som deltar i utvärderingen för FN:s mål för hållbar utveckling på stadsnivå. Framför dig har du Åbo stads första utvärderingsrapport om hållbar utveckling och jag är mycket stolt över att med hjälp av rapporten kunna presentera det systematiska arbete vi utför i Åbo för en hållbar utveckling.

Jag hoppas att städernas större roll som främjare av FN:s mål för hållbar utveckling blir synlig för stadsborna, näringslivet, organisationer, andra städer, staten och alla stadens intressentgrupper.

Tillsammans har vi möjlighet att ändra utvecklingens gång i en mer hållbar riktning.

Minna Arve
Stadsdirektör

Så här gör Åbo en bra, hållbar och bättre stad, förverkligandet av FN:s internationella mål för hållbar utveckling i Åbo 2020

Författare: Enheten för projektutveckling vid Åbo stads koncernförvaltning; Björn Grönholm, Anna Bertoft, Jutta Mäkinen, Anna Lilja, Kristiina Paju

Layout: Åbo stad, Laura Sarlin

Pärbild: Copyright Mika Kurkilahti, A1 Media

Publicerad: Juni 2020

SBN 978-952-5991-46-8 (tryckt)

ISBN 978-952-5991-47-5 (nätpublikation)

Innehåll

Stadsdirektörens hälsning	2
Sammandrag	4
Inledning	5
Åbo stads verksamhetsmiljö	6
Kommunens nyckeluppgifter	7
Åbo stads organisationsmodell och beslutanderätt	7
Strategi som ledningsredskap	7
Stadens spetsprojekt	7
Verkställandet av Agenda 2030 i Åbo	8
Arbetsprocessen för utvärderingsförfarandet	9
Åbo arbetar ambitiöst för att förebygga utslagning	10
Uppnåendet av målen för hållbar utveckling i Åbo	11
1 Ingen fattigdom	12
2 Ingen hunger	16
3 Hälsa och välfärd	20
4 God utbildning	24
5 Jämställdhet mellan könen	28
6 Rent vatten och sanitering	32
7 Förmånlig och ren energi	36
8 Människovärdigt arbete och ekonomisk tillväxt	40
9 Hållbar industri, innovationer och infrastruktur	44
10 Minskning av ojämlikheten	48
11 Hållbara städer och samfund	52
12 Ansvarsfull konsumtion	56
13 Klimatgärningar	60
14 Livet under vattnet	64
15 Livet ovan jord	68
16 Fred, rättvisa och god förvaltning	72
17 Samarbete och partnerskap	76
Slutsatser och fortsatta åtgärder	80
Utgångsläge och identifierade utvecklingsobjekt	80
Strategi och ledning för hållbar utveckling	80
Mätning och jämförbarhet som utmaningar	80
Kompetensutveckling och stadsbornas delaktighet	81
Termer och förkortningar	82
Bilagor till rapporten	84
Bilaga 1. Sambandet mellan målen och stadsstrategin Åbo 2029	85
Bilaga 2. Stadsstrategins Åbo 2029 motsvarighet till FN:s mål för hållbar utveckling	86
Bilaga 3. Utsläppsutvecklingen i Åboregionen	88

Sammandrag

Åbo stad utvärderar sin verksamhet inom FN:s referensram för hållbar utveckling

Åbo stads mål är att bygga upp stadsbornas välfärd samt näringslivets konkurrenskraft och tillväxt på en ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbar grund. Den nuvarande stadsstrategin Åbo 2029 stöder i många avseenden framskridandet av verksamhetsprogrammet Agenda 2030 i staden. Åbo strävar efter att vara kolneutralt år 2029 och en föregångare inom socialt hållbar stads- och regionutveckling.

Att delta i det frivilliga förfarandet för utvärdering på lokal nivå (VLR) är ett nytt steg för Åbo stad mot ett systematiskt förverkligande av målen för hållbar utveckling och ett sätt att sammanställa och granska stadens verksamhet inom denna referensram. Syftet med den första utvärderingsomgången var att utreda stadens utgångsläge och lokalisera de områden och målsättningar där Åbo kan förbättras med tanke på verkställandet av Agenda 2030. Med hjälp av utvärderingsförfarandet kan man i fortsättningen följa upp effekterna av stadens verksamhet och kommunicera hållbar utveckling till stadsborna och andra intressentgrupper. Rapporten fungerar också som exempel för den nationella och internationella publiken på det arbete som görs i Åbo för att främja målen för hållbar utveckling.

I utvärderingen granskades Åbo stads verksamhet med hänseende på alla 17 målsättningar för hållbar utveckling samt de tillämpliga delmålen. I den första rapporteringsomgången fokuserade man på granskning av stadsstrategin och de spetsprojekt som ska förverkliga den, samt centrala åtgärder inom stadens sektorer och utvalda koncernsammanslutningar. VLR-rapporten 2020 har sammanställts i samarbete med spetsprojektens, alla sektorer och de utvalda sammanslutningarnas ledning och experter.

Finska statens nationella VNR-utvärderingsrapport presenteras för FN sommaren 2020. Samtidigt publiceras Åbo och Esbo stads VLR-rapporter för den internationella allmänheten.

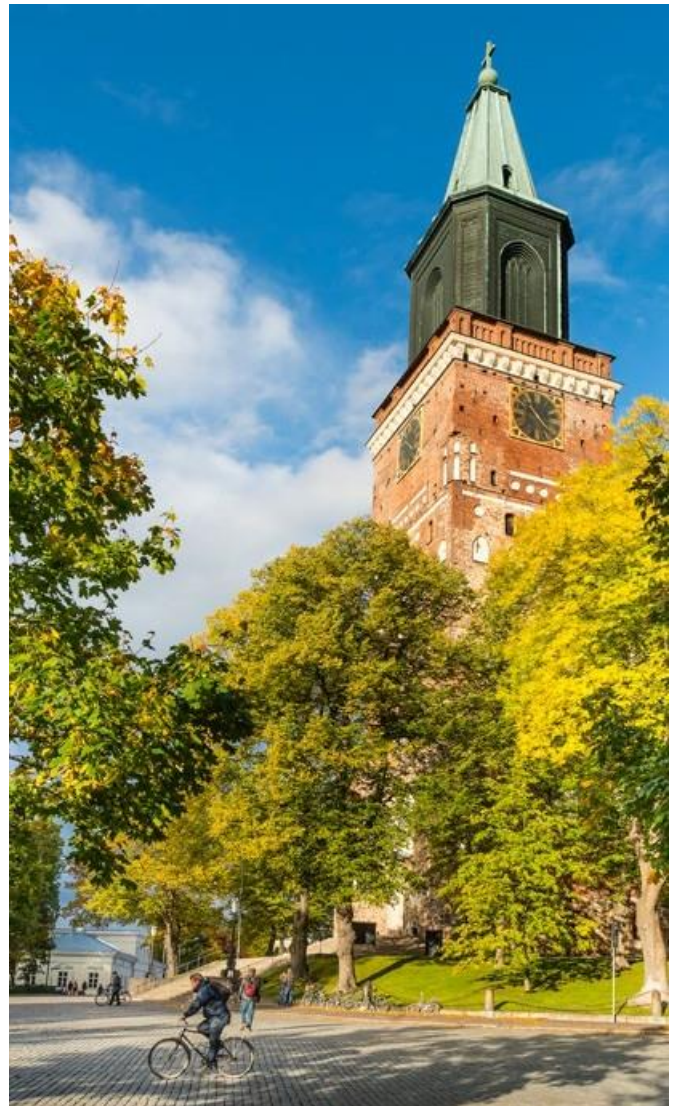

Bild: Åbo stad / Seilo Ristimäki

Inledning

Vid FN:s toppmöte om hållbar utveckling som arrangerades i New York i september 2015 enades FN:s medlemsländer om gemensamma mål för att styra främjandet av hållbar utveckling fram till år 2030. Ett lika omfattande handlingsprogram som det globala handlingsprogrammet för hållbar utveckling - Agenda 2030 - har aldrig skådats förr: dess målsättningar är omfattande, ambitiösa och gäller alla länder. Staterna rapporterar i enlighet med VNR-förfarandet (Voluntary National Review) om hur målen framskrider inom det egna området. Städernas roll som lokala främjare och globala påverkare av målen för hållbar utveckling är betydande. År 2018 tog staden New York initiativet genom att frivilligt rapportera om hur målen framskridit på lokal nivå och utmanade de övriga städerna att delta i det så kallade VLR-förfarandet (Voluntary Local Review).

I enlighet med det beslut som Åbo stadsdirektör Minna Arve fattade i juli 2019 genomförde Åbo stad som en av de första en utvärdering av FN:s mål för hållbar utveckling på stadsnivå. Slutresultatet blev denna VLR-rapport 2020.

Åbo har ända sedan 1990-talet aktivt förespråkats och genomfört hållbar utveckling. Åbo stad strävar efter att förnyas och växa på ett ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbart sätt, och på så sätt skapa en heltäckande och hållbar välfärd för sina invånare. I Åbo har beslutsfattarna förbundit sig att främja hållbar utveckling över partigränserna och stadens nuvarande stadsstrategi Åbo 2029 beaktar FN:s målsättningar för hållbar utveckling på bred front. Ett konkret exempel på Åbos starka engagemang är stadens mål att vara kolneutralt senast år 2029. Åbo har också redan nu vidtagit många konkreta åtgärder för att nå målet, och arbetet fortsätter.

Med hjälp av denna utvärderingsprocess har Åbo kunnat granska sin verksamhet i en hållbar utvecklingskontext och identifiera utvecklingsområden i anslutning till sin egen verksamhet, samt å andra sidan åtgärder, som på ett bekräftat sätt kan anses främja

förverkligandet av målen för hållbar utveckling på lokal nivå. I denna första VLR-rapport granskar Åbo sina viktigaste funktioner med hänseende på alla de 17 målsättningarna för hållbar utveckling. I rapporten har man lyft fram de konkreta åtgärder som görs i Åbo för att främja dessa mål och som man tror kan fungera som intressanta exempel även globalt. Åbo stadsfullmäktige har valt ut fyra av målsättningarna till särskilt prioriterade områden; mål 6 – Rent vatten och sanitering, mål 10 – Minskning av ojämlikheten, mål 13 – Klimatgärningar och mål 17 – Samarbete och partnerskap. Åbo satsar på att på olika sätt uppnå dessa mål och vill dela med sig av sin goda praxis som exempel till andra städer och kommuner på global nivå.

Med VLR-rapporten vill Åbo öka stadsbornas och intressentgruppernas medvetenhet om åtgärdsprogrammet Agenda 2030 och det arbete som görs i staden för att uppnå programmets mål. Åbo vill också främja hållbar utveckling på stadsnivå och inspirera andra städer att rapportera om och dela med sig av goda modeller och god praxis för genomförandet av Agenda 2030. Genom att dela med oss av vår kunskap och arbeta tillsammans skapar vi en bättre, mer hållbar framtid.

Åbo stads verksamhetsmiljö

Åbo är vetenskapens, kulturens samt den livskraftiga och hållbara utvecklingens stad

Åbo (fi. Turku) är Egentliga Finlands landskapscentrum som ligger vid mynningen av Aura å vid Skärgårdshavets kust. Finlands äldsta stad Åbo grundades år 1229 och numera är Åbo Finlands sjätte största kommun och det tredje största stadsområdet.

Åbo med sina kranskommuner är ett livligt tillväxtcentrum i Östersjöområdet. En mångsidig näringsstruktur, dynamiska företag, ett högklassigt utbildnings-, kultur- och serviceutbud samt en vacker skärgård bildar en attraktiv kombination i Åbo. Runt staden breder 40 000 öar och skär samt Skärgårdshavets nationalpark ut sig.

Åldersfördelningen i Åbo

ÅLDERSFÖRDELNING	%-ANDEL AV ÅBOS FOLKMÄNGD
0–7	6,1 %
7–12	5,1 %
13–15	2,4 %
16–18	2,5 %
19–49	46,7 %
50–64	16,6 %
65–74	11,5 %
Över 74–	9,3 %
Utländska medborgare	6,6 %
Svenskspråkiga	5,5 %
Andra än finsk- eller svenskspråkiga	11,8 %

Åbos befolkningensmängd:
193 015 (3/2020)

Åbo i siffror:

Finlands äldsta stad,
grundad år

1229

20 000 företag

130 000 arbetsplatser

över 100 nationaliteter

40 000
högskolestuderande

över 4000
internationella studerande
eller utbytesstuderande
årligen

Kommunens nyckeluppgifter

I Finland styr staten kommunernas verksamhet och till kommunernas lagstadgade uppgifter hör tjänster som ökar den sociala tillväxten och välfärden, såsom småbarnspedagogik och grundläggande utbildning, social- och hälsovårdstjänster samt kultur-, ungdoms- och bibliotekstjänster. Dessutom ska kommunen inom sitt område ordna ändamålsenlig stadsplanering, markanvändning, vatten- och energiproduktion, avfallshantering, miljötjänster samt brand- och räddningsväsende. Kommunerna kan dessutom sköta uppgifter med anknytning till ekonomi, sysselsättning och boende.

Åbo stads organisationsmodell I och beslutanderätt

I Åbo stads organisationsmodell utövas den högsta beslutanderätten av stadsfullmäktige med sina 67 ledamöter. Kommuninvånarna väljer fullmäktige vart fjärde år i kommunalvalet. Stadsstyrelsen svarar för stadens förvaltning och ekonomiförvaltning samt för beredningen, verkställigheten och laglighetsövervakningen av fullmäktiges beslut. Stadens organ utgörs förutom av stadsfullmäktige och -styrelsen av nämnder, deras sektioner samt kommittéer.

Stadens tjänstemannaledning, det vill säga Åbo stads förvaltning, består av koncernförvaltningen som leds av stadsdirektören samt av fyra sektorer: Välfärdssektorn, Bildningssektorn, Stadsmiljösektorn och Fritidssektorn. Under stadsstyrelsen lyder dessutom Egentliga Finlands räddningsverk och sex servicecenter. Till stadskoncernen hör också strategiska dotterbolag, där kommunen ensam eller tillsammans med andra kommuner i regionen eller med sammanslutningar som hör till kommunkoncernen har bestämmanderätt, samt flera andra dotter- eller intressebolag och sammanslutningar.

Strategi som ledningsredskap

Åbo stads strategihelhet består av stadsstrategin, det vill säga visionen, av de strategiska program som stöder denna, samt av sektorernas strategiska och operativa avtal som härletts ur dessa. De viktigaste satsningarna i stadsstrategin och de mest avgörande och vittgående uppgiftshelheterna genomförs som spetsprojekt. Dessa är Utvecklandet av centrumområdet, Åbo vetenskapspark och Smart and Wise Turku.

Stadens spetsprojekt

Inom spetsprojektet för **utvecklandet av centrumområdet** ska centrum livas upp och göras mer trivsamt genom ett flertal åtgärder. Samtidigt som stadskärnan utvidgas, ökar trivseln och livskraften där. Den gamla stadsdelen lyfts fram i en värdig position inte bara som ett attraktivt turistmål, utan också som ett europeiskt vardagsrum genom att man gör serviceutbudet i området mångsidigare och begränsar trafiken genom området.

Syftet med projektet **Åbo vetenskapspark** är att stärka områdets internationella dragningskraft samt att kombinera funktionalitet, markanvändning, byggande och rörelse till en övergripande stadsutveckling. Helheten stärker samtidigt stadens attraktiva tillväxt och stadsmiljö, samt en smart utveckling av stadens servicekanaler.

I spetsprojektet **Smart & Wise Turku** satsar man på klimatfrågor och smart-city-konceptet. Stadsbornas välfärd och stadens konkurrenskraft samt produktiviteten i den egna verksamheten ska förbättras med hjälp av digitalisering och de data som den ger upphov till. Digitaliseringen gör det möjligt att producera tjänster oberoende av tid och plats och därmed förbättra produktiviteten i stadens egen verksamhet (Smart City). Genom att skapa förutsättningar för stadsborna och företagen att utnyttja data, möjliggör staden en ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbar tillväxt som stöder välfärden (Wise City).

Verkställandet av Agenda 2030 i Åbo

Åbo stad är en av föregångarna som är med och genomför handlingsprogrammet Agenda 2030 och skapar ett hållbart Finland och Europa. Den nuvarande stadsstrategin Åbo 2029 stöder till många delar uppnåendet av målen för hållbar utveckling, till exempel genom sina ambitiösa mål att vara en kolneutral stad år 2029 och en föregångare inom socialt hållbar stads- och regionutveckling. Stadens investeringar i exempelvis spetsprojekt som främjar hållbar utveckling och förverkligar stadsstrategin, samt andra ekonomiska helheter såsom investeringshelheten Turku Urban Infrastructure på över 300 miljoner euro påskyndar för sin del framstegen i handlingsprogrammet Agenda 2030 i Åbo.

Främjandet av handlingsprogrammet Agenda 2030 på lokalnivå effektiveras genom att man deltar i utvärderingsförfarandet för hållbar utveckling (VLR). Resultaten av utvärderingen publiceras som en VLR-rapport. Syftet med den första utvärderingsomgången var att skapa en helhetsbild av på vilken nivå Åbo stad är med tanke på verkställandet av Agenda 2030. Dessutom kan uppnåendet av målen och utvecklingstendensen följas upp i kommande VLR-rapporter. Målet var också att lokalisera de områden och målsättningar där Åbo kan förbättras, samt att identifiera de delområden där staden med sina åtgärder har lyckats främja målsättningarna för hållbar utveckling.

Syftet med VLR-rapporten är också att öka medvetenheten om målen för hållbar utveckling och det arbete

som görs för att främja detta i Åbo, såväl inom stadsorganisationen och dess samfund som bland stadsborna och stadens olika intresse- och intressentgrupper. Åbo vill också fungera som exempel på hur målen för en internationellt hållbar utveckling kan förverkligas på stadsnivå.

Av FN:s alla 17 målsättningar för hållbar utveckling valde Åbo stadsfullmäktige följande fyra målsättningar till särskilt prioriterade områden i den första VLR-rapporten. Inom de prioriterade områden som nämns nedan har staden betydande kompetens, erfarenhet eller åtgärder som staden vill lyfta fram och dela med sig av som goda exempel till allmänheten både internationellt och i hemlandet. Genomförandet av dessa och stadens övriga åtgärder beskrivs i rapporten.

I Åboregionen ligger vattenkompetensen på internationell toppnivå.

Åbo är en av världens ledande klimatstäder och vill vara kolneutralt år 2029.

Åbo förebygger och minskar aktivt ojämlikheten bland sina invånare.

Åbo har länge varit en aktiv initiativtagare i olika samarbetsnätverk. På lokal nivå är samarbetet mellan staden, högskolorna och näringslivet omfattande och effektivt.

Arbetsprocessen för utvärderingsförfarandet

Rapportens omfattning och föremålen för utvärdering

Föremålen för utvärdering vid Åbo stads första rapporteringsomgång var stadsstrategin Åbo 2029, stadens sektors grundläggande funktioner samt de spetsprojekt som förverkligar stadsstrategin och främjar hållbar utveckling: utvecklandet av centrumområdet, Åbo vetenskapspark och Smart and Wise Turku. Av de samfund som ägs av Åbo stad togs Turun Seudun Vesi Oy och Turun Seudun Puhdistamo Oy, som ansvarar för stadens vattenproduktion och -rengöring, med i den första utvärderingsomgången.

Åbo stad beslutade att granska dessa helheter och deras funktioner med hänseende på alla 17 mål för hållbar utveckling och tillämpliga delmål.

Nyckelindikatorer

Under utvärderingsprocessen identifierades ett flertal uppföljningsmätare för Åbo stad, vilka ansågs ha ett nära samband med målen för hållbar utveckling och med hjälp av vilka stadens utveckling av konkurrenskraft och välfärd beskrivs. Även indikatorer och statistik från nationella informationskällor, såsom Statistikcentralen och Institutet för hälsa och välfärd, samlades in för att möjliggöra en systematisk uppföljning av den hållbara utvecklingen i Åbo.

För att skapa en helhetsbild för denna första VLR-rapport användes av de undersökta objektens uppföljningsmätare de mätare, som kunde anses motsvara nyckelindikatorerna som FN fastställt för hållbar utveckling, eller mätare som kunde anses följa upp förverkligandet av målen för FN:s mål för hållbar utveckling.

En delaktiggörande och genomgående process

Rapporterings- och utvärderingsprocessen förutsatte ett sektorsövergripande samarbete mellan olika aktörer inom stadskoncernen och processen planerades redan från början med fokus på brett delaktiggörande.

En preliminär utredning om en koppling mellan Åbo stads verksamhet och målen för hållbar utveckling gjordes redan sommaren

2019, då stadens stadsstrategi Åbo 2029 granskades i förhållande till FN:s mål för hållbar utveckling. Som resultat av granskningen konstaterades att stadsstrategin Åbo 2029 i allmänhet tar målen för hållbar utveckling väl i beaktande och att förverkligandet av målen för hållbar utveckling på stadsnivå i hög grad är i linje med utvecklingen på nationell nivå. I bilagan till Åbos utvärderingsrapport beskrivs i detalj hur stadsstrategin Åbo 2029 motsvarar FN:s mål för hållbar utveckling, samt presenteras en utvärdering av delmålen lämplighet för granskning på stadsnivå.

Utvärderingsprocessen inleddes med att sammanställa de dokument som styr stadens verksamhet och de uppföljningsmätare som mäter utvecklingen, samt att identifiera dessas beröringspunkter med FN:s utvärderingsmätare för hållbar utveckling. Därefter granskades stadsstrategin Åbo 2029 och de spetsprojekt som ska förverkliga den inom referensramen för hållbar utveckling. Som utvärderingssätt användes enkäter, intervjuer med experter och workshoppar. Ett expertråd bestående av representanter för stadens olika sektorer och spetsprojekt valde för varje målsättning ut exempel på åtgärder till rapporten.

Enheten för projektutveckling vid Åbo stads koncernförvaltning ansvarade för att sammanställa rapporten, och i arbetet med rapporten deltog experter från flera olika enheter inom stadsorganisationens sektorer, spetsprojektens prioriteringsområden och de undersökta samfunden.

Stadsdirektören fungerade som processägare och stadsdirektörens ledningsgrupp, dit direktörerna för stadens alla sektorer och direktörerna för koncernförvaltningsgrupperna och -ansvarsområdena hör, fungerade som styrgrupp. Åbo stadsfullmäktige godkände huvudmeddelandena för den första rapporteringsomgången om VLR-förfarandet i Åbo och prioriteringsmålen i mars 2020. Den färdiga rapporten behandlas vid stadsfullmäktiges möte i juni 2020.

Under processen samarbetade man med statsrådets kansli som bereder VNR-rapporten, samt med Esbo stad, som också arbetade med sin första VLR-rapport. Samarbetet genomfördes som gemensamma workshoppar och planeringsmöten.

Åbo arbetar ambitiöst för att förebygga utslagning

FN:s gemensamma mål är att se till att ingen hamnar utanför handlingsprogrammet Agenda 2030 och att göra det möjligt för alla befolkningsgrupper att delta i genomförandet av handlingsprogrammet. För att uppnå detta gemensamma mål strävar Åbo efter att främja stadsbornas övergripande välbefinnande och förebygga en ojämn fördelning av resurser och rättigheter. Också ett av de viktigaste prioriteringsområdena i stadsstrategin Åbo 2029 är att förebygga utslagning och regional differentiering. Arbetet för att minska ojämlikheten som görs för att stöda FN:s gemensamma mål har också lyfts fram som ett prioriteringsområde i Åbos första VLR-rapport.

Åbo stadsfullmäktige godkände i början av 2019 ett omfattande handlingsprogram för att förebygga utslagning och regional differentiering. Detta ambitiösa och omfattande program är en stor sak i Åbo och även med finländska mått mätt är programmet ett av de mest omfattande i och med att det inkluderar målen att främja en socialt hållbar stadsutveckling, att utveckla förörternas samt att reducera bostadslösheten. I Åbo arbetar man särskilt för att förebygga ensamhet och utslagning bland barn och unga så att spiralen av ensamhet och utslagning bryts i tid, och på så sätt satsar man på invånarnas framtida välfärd.

Bild: iStockphoto

Förverkligandet av målen för hållbar utveckling i Åbo

MÅL 1

Ingen fattigdom

I Finland garanterar den sociala tryggheten alla medborgare de grundläggande förutsättningarna för livet, såsom bostad, tillräcklig kost och grundläggande försörjning. Utkomststödet tryggar de nödvändigaste dagliga utgifterna som inkomsterna och medlen inte skulle räcka till för utan stöd. Socialskyddssystemen är nödvändiga för att upprätthålla och främja välfärden och jämställdheten i samhället. I Åbo är den allmänna låginkomstgraden högre än i andra stora städer i Finland. Även barnens låginkomstgrad är högre i Åbo än i andra stora städer i Finland.

Man strävar efter att hitta lösningar på grundorsakerna till problemen

Åbo satsar på förebyggande tjänster som stärker invånarnas möjligheter att ta ansvar för sig själva och sina närstående. Man strävar efter att i ett tidigt skede ingripa i orsakerna till fattigdom, såsom arbetslöshet och missbruksproblem. I Åbo hjälper den sociala kreditgivningen stadsborna att bryta skuldsättningscirkeln. Det är fråga om en kreditgivning som hör till socialvården och som inte påverkar andra förmåner eller stöd. Åbo verkar också aktivt för att förhindra regional segregation. Genom att sammanföra stadens egna tjänster och de tjänster som hör till socialskyddet så att de finns på samma besöksadress, gör man det lättare för stadsborna att uträtta ärenden och att få tillgång till information. Kontinuerlig utveckling av digitala tjänster gör det lättare att uträtta ärenden och förbättrar tjänsternas tillgänglighet.

Man ingriper i bostadslöshet i förebyggande syfte

Åbo stad tog i början av 2019 i bruk en ny plan för att minska bostadslösheten. Målet är att satsa på förebyggande av bostadslöshet genom servicehandledning, boenderådgivning, ekonomisk fostran, bättre tillgång till tillfälliga bostäder och genom att främja utbudet av hyresbostäder till rimligt pris. Ett fastighetsbolag som ägs av Åbo stad hyr ut över 11 000 bostäder runt om i Åbo. Efterfrågan på förmånliga hyresbostäder är dock större än utbudet.

Åbo utreder bakgrunden till bostadslösheten genom att skapa profiler för bostadslösa, vilket gör det möjligt att bättre identifiera orsakerna till bostadslösheten och att rikta nödvändiga stödåtgärder på rätt sätt. I slutet av 2019 fanns det sammanlagt 433 bostadslösa personer i Åbo. Efter två års ökning är antalet åter nedåtgående. Bostadslöshet är dock ett större problem i Åbo än i andra finländska städer, med undantag av Helsingfors.

Åbo ordnar vid behov även nödinkvartering till exempel för papperslösa, och samarbetar med samfund och organisationer som stöder dem. I Åbo sköter man också om tjänster som tryggar ett människovärdigt liv, såsom mathjälp som ges som nödhjälp.

Offentliga tjänster skapar livskvalitet

Åbo erbjuder flera förmåner och tjänster som förbättrar livskvaliteten. Till exempel bibliotek, platser för utomhusmotion och parker ger kostnadsfri stimulans i vardagen. Åbo erbjuder kostnadsfri primärvård för de mest utsatta invånarna och avgiftsfri mödra- och barnrådgivning samt skol- och studenthälsovård för alla åbabor.

Åbo satsar på högklassig, mångsidig och förmånlig kollektivtrafik. På så sätt garanteras rörligheten även för de mest utsatta stadsborna. År 2020 införde Åbo deltagande budgetering, det vill säga en invånarbudget, som ger alla 13 år fyllda stadsbor möjlighet att påverka utvecklingen av det egna bostadsområdet och främja jämlikhet och en socialt hållbar stadsutveckling.

Exempel på åtgärder som vidtagits i Åbo

Utveckling av familjecentraler och ett systematiskt arbetssätt

Familjecentralmodellen som inleddes i Åbo 2018 samlar tjänsterna för barn och barnfamiljer under samma tak. Ett familjeorienterat arbetssätt sätter barnets, den ungas och familjens behov i centrum och för de samlade tjänsterna nära kunden. På så sätt effektivieras också informationsgången mellan yrkesmänniskorna och man kan ingripa i ett tidigt skede vid oro. Ett systematiskt arbetssätt utgör hörnstenen och grunden för familje- och socialservicen

i familjecentralmodellen. Den systematiska verksamhetsmodellen är ett sätt att organisera barnskyddet till ett teamarbete, där den anställda som ansvarar för barnets ärenden får stöd av ett mångprofessionellt team. Servicehandledningen spelar en viktig roll för genomförandet av verksamhetsmodellen, så att kunderna hittar de tjänster de behöver. Av familjecentralens kunder har bildats ett kundforum som följer upp verksamheten och ger respons.

Bostadslöshetsplanen

Att avskaffa bostadslösheten är ett av Åbo stads strategiska mål. Åbo är partner i ett samarbetsprogram för halvering av bostadslösheten som baserar sig på regeringsprogrammet. Som en del av detta program utvecklar staden verksamheten i organisationer som verkar på bostadslöshetsfältet och i andra aktörers nätverk

för att göra verksamheten mer systematisk och målinriktad än tidigare. För att effektivera servicen genomförs en utredning och en plan för att minska bostadslösheten.

Syftet med utredningen är att förstå bostadslöshetens mångfald och att effektivera servicen genom att rikta den på rätt sätt.

I Åbo byggs ett mångservicecenter

Det mångservicecenter inom missbrukarvården som blir färdigt 2023 erbjuder tillfällig inkvartering och stödtjänster för ett självständigt liv, såsom stödboende och boendeförsök där servicehandledningen fungerar med låg tröskel enligt walk in-principen. Tjänsterna är avsedda för åbabor som blivit bostadslösa eller hotas av bostadslöshet. En helt ny funktion är också boendejouren, som erbjuder tidsbunden

krisinkvartering och utreder klientens behov av stödtjänster. Stödboende är huvudsakligen avsett för rehabiliteringsklienter. I stödbostaden övar och upprätthåller man de färdigheter som behövs i vardagen, såsom matlagning och byk. Grundidén är en enhetlig servicekedja och en låg tröskel för att övergå från missbrukartjänsterna via dagverksamheten till boendeförsök och slutligen till stödboende.

Besök på huvudbiblioteket i Åbo.
Bild: Åbo stad / Kari Vainio

Översikt över statusen för måluppfyllelsen i Åbo

Mål ett för en hållbar utveckling är ett gemensamt mål för alla länder att utrota fattigdomen i alla dess former. Fattigdom innebär inte bara avsaknad av en viss levnadsstandard, utan också störningar i näringen, brister i utbildning, hälsovård och basservice samt politisk odelaktighet är tecken på fattigdom. På stadsnivå är många åtgärder för att bekämpa fattigdomen inbyggda i stadens grundläggande verksamhet. Detta återspeglas också i att det i Åbos stadsstrategi tydligt gick att identifiera indikatorer för detta mål som korrelerade med de indikatorer som fastställts av FN.

Mätare som ingår i stadsstrategin

Grön pil nedåt/uppåt = Positiv utveckling.
Röd pil nedåt/uppåt = Negativ utveckling.

Stadsstrategins indikator	Värdet på Åbos indikator	Utvecklingstendens hos Åbos indikator	Eftersträvad utvecklingstendens
Kommunens allmänna låginkomstgrad	2018: 18,4 %	↓	↓
Personer som omfattas av utkomststödet	2017: 9,9 %	↑	↓
Personer som får invalidpension	2017: 6,4 %	↓	↓
Tjänsternas tillgänglighet	Data som inte kan anges med ett tal		

Den allmänna låginkomstgraden är högre i Åbo än i andra stora städer.

Källa: Sotkanet, THL

I Åbo finns det tredje flest bostadslösa i hela landet.

Källa: Ara: Bostadslösa 2018

Nyckeltal för Åbo i urval

Genomsnittlig årsinkomst 2019:

28 950 €

I Åbo fick år 2018

3,3 %

av kommuninvånarna
långtidsutkomststöd

Antalet långtidsarbetslösa 2019

2 741 st

År 2019 var
arbetslöshetsgr
aden i Åbo

11,5 %

År 2019
fanns det

433

bostadslösa
i Åbo

Barnfattigdom
2018

17,80 %

Barnfamiljerna i Åbo erbjuds
årligen över

22 000

timmar hemservice
med servicesedel.

MÅL 2

Ingen hunger

Ett större problem än undernäring i Finland är befolkningens övervikt, som har blivit allt vanligare i synnerhet bland befolkningen i arbetsför ålder under de senaste åren. Av åboborna är 56 % överviktiga och läget återspeglar starkt den nationella utvecklingen. Näringsbrist förekommer endast hos vissa utsatta grupper, såsom äldre som bor ensamma, och den har ofta en koppling också till andra faktorer än ekonomiska faktorer eller tillgång till mat.

Näringsrik skolmat för varje barn

Åbo erbjuder en mångsidig och näringsrik lunch åt alla barn och unga som omfattas av småbarnspedagogik, grundskola och andra utbildningsstadiet. I högstadierna och gymnasierna erbjuds alla elever dagligen också ett vegetariskt alternativ. Åbo strävar aktivt efter att öka andelen vegetariska måltider i de måltidstjänster som staden erbjuder. Samtidigt fäster man uppmärksamhet vid att minska matsvinnet. Förbättringen av kvaliteten på kosten understöds av projektet Hälsosammare liv, som genomförs i skolorna i Åbo. Målet med projektet är att minska övervikt och fetma bland barn med hjälp av näringsrådgivning. 39 % av eleverna i årskurs 8 och 9 i grundskolan låter dock bli att äta skollunch varje dag och antalet är mindre men ökande också bland elever på andra stadiet.

Livsmedelsproduktion i området och produktionssäkerhet

I egenskap av stadsområde har Åbo mycket lite primärproduktion och odlingsmark inom jordbruket. Inom primärproduktionen arbetar mindre än en procent av åboborna i arbetsför ålder. Staden är dock själv en ganska stor ägare av jordbruksmark och strävar därigenom aktivt efter att påverka utvecklingen av hållbar jordbrukspraxis inom sitt område. I allmänhet är självförsörjningsgraden i Finland

relativt god i förhållande till livsmedelsproduktionen, men upprätthållandet av den kräver ekonomiskt stöd. Under de senaste åren har lokalt närproducerad mat varit en stigande trend. Stadens matserviceproducenters riktlinjer för användningen av närproducerad mat stöder primärproduktionen i Åbos närområden. Arkea Ab, som producerar måltidstjänster i Åbo, deltar i programmet Portaata luomuun och följer i sina livsmedelsupphandlingar riktlinjer för att öka användningen av ekologisk och närproducerad mat. Åbo beaktar även villkoren för rättvis handel i sina upphandlingar och har sedan 2017 varit en stad för rättvis handel.

I Åbo är dricksvattnets produktionssäkerhet på en utmärkt nivå. Kranvattnet är alltid högklassigt och tryggt att använda som dricks- och hushållsvatten.

Bekant med matens ursprung

Åbo erbjuder sina invånare möjlighet att grunda småodlingar på stadens mark genom att erbjuda sina invånare odlingslådor. Lådorna är placerade på olika håll i staden enligt invånarnas önskemål. Låddodling kan för många barn vara den första möjligheten att få följa med hur den egna skörden växer. År 2019 odlades det redan på över 250 platser i Åbo. I Åbo finns också flera odlingslotter som stadsborna kan använda för hobbyinriktad stadsodling.

Åbo ökar förståelsen för matens ursprung hos barn och ungdomar genom den matfostran som ordnas i skolor och daghem och där barnen bekantar sig med primärproduktionen och lär sig var maten kommer ifrån.

Exempel på åtgärder som vidtagits i Åbo

Kostnadsfri, ren mat i småbarnspedagogiken och i skolorna

Den avgiftsfria skolbespisningen har till uppgift att stödja elevernas sunda tillväxt och utveckling, studieförmåga och matkunskap. Enligt skolmatsrekommendationen täcker skolmåltiden ungefär en tredjedel av elevens dagliga energiintag och

stöder på detta sätt tillväxten och utvecklingen hos barn och unga. En fullvärdig skolmåltid följer de nationella näringsrekommendationerna och vid ordnandet av måltiderna beaktas alla specialdieter.

Projektet Vi äter tillsammans och donation av överskottsmaten

I Vi äter tillsammans-verksamheten ingår gemensamma matsvinnsmåltider som ordnas varje vecka, olika pop up-försök och evenemang samt samarbete med mathjälpsnätverket. Målet med nätverksarbetet och de gemensamma måltiderna är att göra det befintliga serviceutbudet mångsidigare och på så sätt öka delaktigheten och minska

ensamheten. Verksamheten är avgiftsfri och drogfri. Verksamheten organiseras av en privat stiftelse. Ett matservicebolag som ägs av Åbo stad levererar överskottsluncher via organisationer till de behövande. Även aktörer inom tredje sektorn ansvarar för distributionen av överskottsmat från butiker och restauranger.

Åbo stads näringsrelaterade tjänster

Åbo stad upprätthåller flera tjänster som stöder hälsosam kost och näringsbalans. Närings terapeuterna som jobbar i staden erbjuder hjälp vid problem i anslutning till näring, såsom vid behandling av sjukdomar och problem med ätandet som kräver specialkost, samt ger råd i näringsrelaterade frågor som hänför sig till specialkost.

I Åbo stad arbetar också en hushållsrådgivare, som erbjuder stöd i alla praktiska hushållsärenden. Hushållsrådgivningen ordnar till exempel mångsidiga och praktiska matlagningskurser för stadsborna. Varje barn får i högstadiets undervisning i huslig ekonomi lära sig grunderna i hemvård, matlagning och näring.

Bär till salu i Åbo centrum
Bild: Åbo stad / Mikaela Jalanne

Översikt över statusen för måluppfyllelsen i Åbo

Syftet med målsättning två är att utrota hunger, uppnå matsäkerhet, förbättra näringen och främja ett hållbart jordbruk. Maten ska kunna odlas, distribueras och konsumeras på ett rättvist sätt utan att miljön belastas. Även om det framkom åtgärder i Åbo som förverkligar mål två, kunde man dock inte i Åbos stadsstrategi identifiera indikatorer som direkt beskriver målet.

Mätare som ingår i stadsstrategin

Grön pil nedåt/uppåt = Positiv utveckling.
Röd pil nedåt/uppåt = Negativ utveckling.

Stadsstrategins indikator	Värdet på Åbos indikator	Utvecklingstendens hos Åbos indikator	Eftersträvd utvecklingstendens
Inga identifierade mätare			

Mer än en tredjedel äter inte skollunch

39 % av högstadieläverna, 34 % av gymnasieläverna och 43 % av yrkesskoleleverna äter inte skollunch.

Källa: Sotkanet, THL

Nyckeltal för Åbo i urval

År 2016 använde hushållen i Åbo

10,02 %

av sina inkomster till livsmedel

År 2018 åt

87 %

av barnen i Åbo
grönsaker dagligen

År 2019 är

56 %

av åboborna överviktiga

Åkerareal i
stadens ägo:

1 690 ha

Åkrarnas erosionsrisk:

**0,42
t/ha/år**

Åt de

60 00

skoleleverna i Åbo
stad

erbjuds en mångsidig
skollunch.

MÅL 3

Hälsa och välfärd

Åbos mål är en hållbar välfärd för invånarna. Staden är inte bara en tjänsteleverantör, utan också en möjliggörare. Åbo ser främjandet av välfärd och hälsa som en ekonomiskt lönsam investering i framtiden och betonar i sin verksamhet betydelsen av förebyggande arbete. Hälso- och sjukvårdstjänster som ges i tid och som är väl inriktade utgör grunden för ett gott förebyggande arbete. Åbo främjar aktivitet genom att utöka de sporrande metoderna för all verksamhet som främjar välfärden och förebygger utslagning. Utvecklingen av mentalvårds- och missbruksarbetet är en del av stadens grundläggande verksamhet inom välfärdssektorn. Åbo effektiviserar detta arbete med hjälp av en verksamhetsmodell för förebyggande mentalvårdsarbete på stadsnivå.

Åbo reagerar på identifierade hälsohot

Åbo har identifierat hoten mot kommuninvånarnas hälsa och strävar efter att aktivt ingripa i dem. I alla åldersgrupper finns det allt mer oro med anknytning till sinnesstämningen och i Åbo finns det betydligt fler personer med psykisk belastning än i Finland i genomsnitt. Åboborna upplever sig vara mer ensamma än finländarna i allmänhet. Även alkoholkonsumtion och daglig rökning är vanligare än i resten av landet. Själv mord är den största enskilda orsaken till att kvinnor förlorar sina levnadsår i förtid. De aktiva åtgärderna har dock gett resultat, eftersom åbobornas hälsa enligt indexet som mäter hälsotillståndet har förbättrats jämfört med de senaste åren. De sjukdomsgrupper som granskas i indexet är cancer, kranskärslsjukdom, cerebrovasculära sjukdomar, sjukdomar i rörelse- och stödorganen, psykiska problem, olycksfall och demens.

Målet är ett gott liv från vaggan till graven

Åbo erbjuder den bästa möjliga starten i livet genom att erbjuda avgiftsfria rådgivningstjänster för gravida kvinnor samt för barn under skolåldern och för familjer. Till rådgivningens tjänster hör bland annat att distribuera vaccin i enlighet med det nationella vaccinationsprogrammet. Vaccinationstäckningen i Åboregionen är god. Målsättningen för vaccinationstäckningen är ambitiös: 100 % av åldersklassen. Till exempel har den eftersträlvade nollnivån för ovaccinerade barn under 3 år

inte uppnåtts helt, utan andelen ovaccinerade barn i åldersklassen är 2,18 % (2018).

Åbo preventivrådgivning erbjuder avgiftsfri familjeplanering och preventivrådgivning för under 25-åringar. Utöver de lagstadgade tjänsterna satsar Åbo på den sexuella hälsan till exempel genom att erbjuda gratis preventivmedel åt alla unga i Åbo. Preventivrådgivningen erbjuder avgiftsfria tjänster även för nyförlösta kvinnor.

När befolkningen åldras behövs nya tjänster för äldre personers välbefinnande. Åbo främjar äldre åbobors möjligheter att bo och klara sig självständigt hemma så länge som möjligt istället för att bo på ett vårdhem. Åbo stöder detta mål genom att styra resurser till hemvården och boendetjänsterna. Majoriteten av åboborna som fyllt 75 år bedömer att de får tillräckligt med hjälp och de tar också hand om sig själva utan större svårigheter. 91 % av åboborna som fyllt 75 år bor hemma.

Det tillväxttryck på kundservicen som beror på den åldrande befolkningen har underlättats genom att man utvecklat servicehandledningen för äldre, till exempel genom att ta i bruk nya digitala arbetsmetoder, göra servicestrukturen lättare och satsa på optimal planering av kundarbetet. Åbo främjar också hälsa och aktivitet hos andra specialgrupper, till exempel med KIMMOKE-armbandet, som är avsett för låginkomsttagare och som möjliggör utövande av kultur och motion med låg tröskel.

Exempel på åtgärder som vidtagits i Åbo

Tjänster som stöder äldre personers hälsa

Åbo satsar på att främja de äldres välbefinnande och hälsa. Man påverkar äldre personers användning av rusmedel till exempel via den professionellt styrda gruppverksamheten Pilke, som baserar sig på kamrattstöd och förebyggande verksamhet. Verksamheten genomförs i samarbete med en privat stiftelse.

Pilke-gången som samlas varje vecka har som mål att göra vardagen regelbunden, förebygga utslagning och ge stöd i vardagen, för att göra det möjligt att bo hemma längre.

Åbo fungerar som pilotstad inom rådgivningsverksamheten för 75-åringar. Alla åbabor som fyller 75 år får en kallelse till rådgivningen och en personlig besökstid avtalas. I samband med rådgivningsbesöket görs en individuell bedömning av hälsan och personen hänvisas till nödvändiga tjänster. Utöver besöket hos hälsovårdaren finns även tjänster hos läkare, farmaceut och fysioterapeut att tillgå.

Programmet Framtidens social- och hälsocentral

Syftet med programmet är att grunda omfattande social- och hälsocentraler i Finland. Programmet har fem huvudmålsättningar: Tillgänglighet – den jämlika tillgången till tjänster i rätt tid förbättras, Förebyggande – tyngdpunkten flyttas till förutseende och förebyggande arbete, Kvalitet – tjänsternas kvalitet och effektivitet utvecklas, Samverkan – samverkan mellan social- och hälsovårdstjänsterna och gränssnitten till andra tjänster tryggas, och Kostnader – kostnadsökningen

dämpas. Åbo stad bearbetar sin egen social- och hälsocentralmodell. Servicehandledningen effektiveras genom att den modell för digital rådgivnings- och servicehandledning som tidigare utvecklats i Åbo för äldre personer utvidgas även till andra målgrupper. Genom att utvidga verksamhetssättet med kunskapsbaserad ledning till att omfatta hela servicekedjan, effektiveras främjandet av hälsan och välbefinnandet.

I Åbo satsar man på mentalvårdsarbetet

Psykisk hälsa är grunden för välbefinnande och ett aktivt liv. Genom förebyggande mentalvårds- och missbruksarbete strävar man i Åbo efter att förebygga skador på hälsan som orsakas av alkohol och andra rusmedel samt självmordsfall. Verksamheten effektiveras av den nya mentalvårds- och missbruksenheten som inleder sin verksamhet 2020. Förebyggande av marginalisering som stöd för mentalvårdsarbetet utgör också ett prioriteringsområde i Åbo stads spetsprojekt Smart and

Wise, inom vilket man genomför åtgärder för att utveckla mentalvårdstjänsterna. Sådana är till exempel utbildning i första hjälpen-arbete inom mental hälsa för stadens anställda samt placering av psykiatriska sjukskötare i högstadier, läroanstalter på andra stadiet och rådgivningar för att effektivera mentalvårdsarbetet bland barn och unga.

Ångbåten Ukkopekka och bryggdansen på ön Loistokari. Bild: Visit Turku / Tommi Selander

Översikt över statusen för måluppfyllelsen i Åbo

Mål tre strävar efter att garantera ett hälsosamt liv och välbefinnande för personer i alla åldrar. Arbetet för hälsa och välfärd är kontinuerligt. I Åbo blir problem i anslutning till livskvalitet, lycka och användning av rusmedel något man bör satsa på i framtiden. Stadsbornas välbefinnande är starkt inskrivet i Åbos stadsstrategi och flera indikatorer som uttrycket målet identifierades. En mätare som beskriver trafiksäkerheten identifierades som direkt sammanfallande med FN:s indikatorer.

Mätare som ingår i stadsstrategin

Grön pil nedåt/uppåt = Positiv utveckling.
Röd pil nedåt/uppåt = Negativ utveckling.

Stadsstrategins indikator	Värdet på Åbos indikator	Utvecklingstendens hos Åbos indikator	Eftersträvad utvecklingstendens
Depression	2014: 11,5%	↓	↓
Andelen personer över 75 år som bor hemma (% av hela åldersgruppen)	2018: 90,9%	↑	↑
Befolkningens upplevda livskvalitet	2018: 54,5%	↓	↑
Trafiksäkerhet*	2018: 0,77	↓	↓

*Skadade i vägtrafikolyckor/1000 invånare.

I Åbo används för mycket alkohol och daglig rökning är vanligare än i hela landet.

Antalet i förtid förlorade levnadsår har minskat i Åbo.

Källa: Sotkanet, THL

I alla åldersgrupper finns det allt mer oro i anslutning till sinnesstämningen.

Nyckeltal för Åbo i urval

I Åbo omkom i
vägtrafikolyckor

3 personer

år 2018

År 2018 var driftskostnaderna för
social- och hälsovårdsverksamheten

3 373,0 €/invånare

Åboborna gav år 2019 de
kommunala tjänsterna betyget

3,64

År 2018 motionerade

24%

av åboborna aktivt.

Sjuklighetsindex
(2017):

97,8

Vaccinationstäck
ning (2017):

97,3 %

Åbos hälsostationer besöks
årligen över

210 000
gånger.

MÅL 4

God utbildning

Anordnandet av småbarnspedagogik och grundläggande utbildning hör till stadens grundläggande uppgifter. Åbo satsar särskilt på högklassig småbarnspedagogik med betydande effekt, och ser utbildningen som det bästa arbetet för att förebygga och minska ojämlikheten. Åbo stöder skolor i utmanande områden för att utbildningen ska vara jämlik för alla barn i Åbo. Enligt Åbos uppfattning bör invandrarnas utbildningsbehov beaktas starkt i stödet för integrationen. Utmaningar i anslutning till verksamhetsmiljön för utbildning och kompetens i Åbo är till exempel individernas olika behov, förändringarna i arbetslivet och den snabba teknologiska utvecklingen. För att kunna svara på dessa förändringar krävs att man utnyttjar de möjligheter som den nya tekniken medför, samt förmåga till ständig förnyelse.

Högklassig avgiftsfri grundutbildning

Åbo erbjuder gratis förskoleundervisning för varje barn under det sjätte levnadsåret innan läroplikten börjar. I grundskolan erbjuds allmänbildande utbildning för alla 7–16-åringar. I Åbo har alla unga samma beredskap och färdigheter att förverkliga sina drömmar och planer. Undervisningens innehåll och mål fastställs i den nationella läroplanen, vilket garanterar en högklassig och enhetlig undervisning. Åbo satsar på internationalisering i skolorna genom att utöka och göra språkkunskaperna mångsidigare, samt genom att utveckla inlärningsmiljöer som stöder inlärningen. Åbo har som mål att alla unga ska få en examen på minst andra stadiet. Målet har uppnåtts väl, eftersom 93 % av ungdomarna i Åbo studerar eller har avlagt en examen på minst andra stadiet.

Åbo är Finlands bästa studiestad

God utbildning är en förutsättning för konkurrenskraften. Åbo erbjuder flera högklassiga studiealternativ. Gymnasierna och yrkesskolorna fungerar som språngbräda in i vuxenlivet och skapar grunden för en gedigen yrkesskicklighet. Dessutom ger vuxenutbildning och vuxeninstitut möjlighet till livslångt lärande. En särskild styrka i Åbo är stadens sex högklassiga högskolor som stöder stadens ständiga förnyelse genom att skapa en grund för bred kompetens och kreativitet.

Åbos 40 000 studerande utgör en betydande potential för staden och dess företag. Åbo stad satsar på sin roll som studiestad genom samarbetet Studiestad Åbo, där förutom staden alla sex högskolor, studentkårerna och -organisationerna samt Turku Science Park Oy deltar. Målet är att göra Åbo till Finlands bästa studiestad, och målet finns också inskrivet i stadsstrategin Åbo 2029.

Dessutom grundas en teknisk fakultet vid Åbo universitet 2021, vilket är ett viktigt steg framåt för utvecklingen och konkurrenskraften i Åbo och Sydvästra Finland. För att stöda denna utveckling donerade Åbo stad två femåriga professurer inom maskin- och materialteknik till Åbo universitet.

Arbets- eller studieplats för varje ung person

Åbo har varit en föregångare i utvecklingen av ungdomsgarantin såväl i Finland som i hela Europa. Med ungdomsgarantin som trädde i kraft i början av 2013 i Finland garanteras alla unga under 25 år och alla nyutexaminerade under 30 år en arbets-, arbetsprövnings-, studie-, arbetsverkstads- eller rehabiliteringsplats inom tre månader efter att de blivit arbetslösa. Ungdomsgarantin främjar placeringen i utbildning och på arbetsmarknaden, och förhindrar långvarig arbetslöshet och marginalisering.

Exempel på åtgärder som vidtagits i Åbo

Åtgärder inom utbildnings- och ungdomsgarantin

I Åbo förverkligas utbildningsgarantin mycket bra: 98 % av ungdomarna fortsätter sina studier efter grundskolan antingen på andra stadiet eller i förberedande utbildning.

Enligt ungdomsgarantin erbjuds alla under 29-åringar möjlighet till utbildnings-, arbets- eller praktikplats. För att trygga den regionala jämställdheten och främja

Inläringen hos barn i behov av stöd, använder Åbo årligen nästan en miljon euro för att jämna ut skillnaderna i inläring och möjligheterna till lärande.

Av dem som avlagt yrkesutbildning får 80% jobb och 10 % fortsätter med högskolestudier.

Efter gymnasieutbildningen placerar sig 72 % i fortsatta studier eller arbetslivet.

Skolorna som välfärdscenter

I Åbo utvecklas daghemmen och skolorna ur ett välfärds- och delaktighetsperspektiv. Elevkårerna lyfter aktivt fram de ungas röst i skolorna och på stadsnivå deltar Barnens parlament och Ungdomsfullmäktige i påverkan.

Man stöder aktivt alla barn och unga att röra på sig och ta hand om sig själva, och barnen och ungdomarna är själv med i planeringen av dessa åtgärder. Programmen

Skolan i rörelse och Småbarnspedagogik i rörelse har gjort motionen till en del av alla lektioner och all verksamhet, där lärarna smidigt kombinerar motion med teoretiska ämnen. Åbo fick år 2018 Skolan i rörelse-priset. Rasterna och att röra sig i naturen utgör en del av den finländska läroplanen. Man ingriper aktivt i mobbning enligt verksamhetsmodellen KiVa Skola. Skolhälsovården har fått förstärkning av psykiatrisk kompetens på gräsrotsnivå i skolorna.

Digisprång i skolorna

År 2017 införskaffades en egen dataterminal till alla elever i årskurs 4 och 7 i Åbos grundskolor. Dessutom utbildades lärarna på alla klassnivåer i användningen av nya e-läromedel och apparater. För att stöda verksamheten arbetar i Åbos skolor två digi-tutorlärare som hjälper lärare och elever att utnyttja den nya teknologin. Senast 2020 ska alla

Åbos 4 – 9- klassister ha tillgång till en personlig dataterminal. Dessutom introduceras eleverna, studenterna och personalen aktivt i exempelvis cybersäkerhet. I gymnasiet Kerttulin lukio i Åbo genomfördes tillsammans med universitetet och företagen i regionen en specialkurs i cybersäkerhet, Hack with Turku.

Studerande på Domkyrkotorget.
Bild: Åbo stad / Minna Kankare

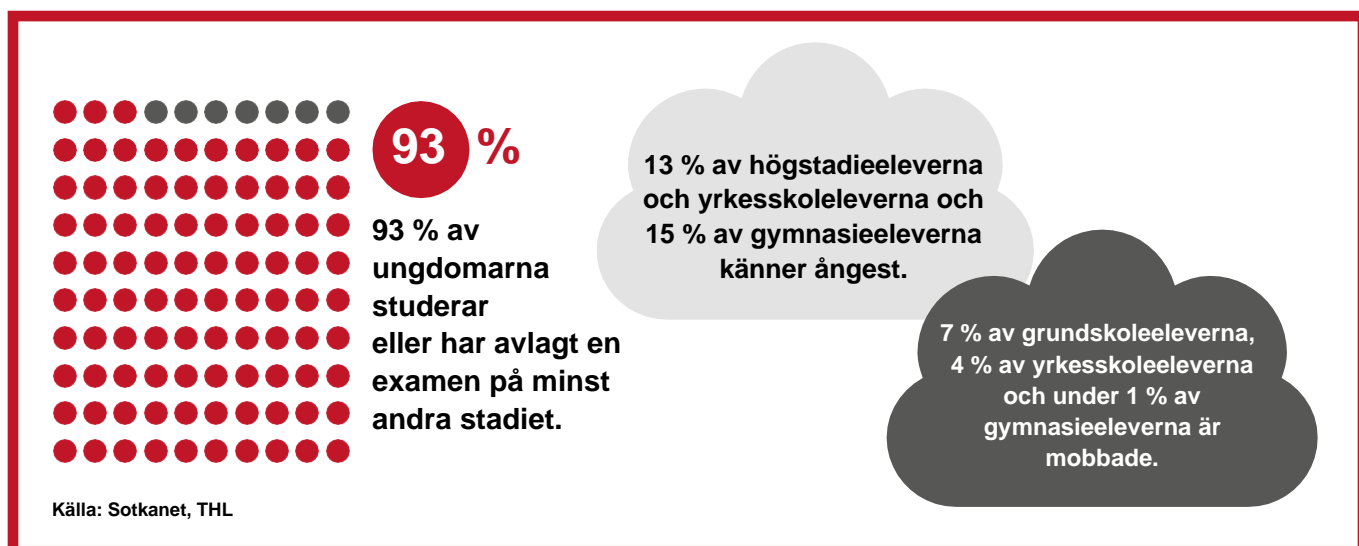
Översikt över statusen för måluppfyllelsen i Åbo

Syftet med mål fyra är att garantera en utbildning som är jämlik, högklassig och öppen för alla, samt livslånga möjligheter till inläring. Anordnandet av avgiftsfri utbildning hör till kommunernas lagstadgade uppgifter och till exempel läs-, skriv- och räknefärdigheter hör till befolkningens grundläggande färdigheter. En god utbildningsnivå och utbildning av hög kvalitet garanterar ett bättre liv också för kommande generationer och främjar stadens dragningskraft och konkurrenskraft. I Åbo hör en högklassig grundläggande utbildning och yrkesutbildning jämlikt till alla. I Åbo stadsstrategi identifierades indikatorer som uttrycker målet, men de indikatorer som fastställts av FN lämpar sig inte som sådana för uppföljning på strategisk nivå på grund av att de är för detaljerade.

Mätare som ingår i stadsstrategin

Grön pil nedåt/uppåt = Positiv utveckling.
Röd pil nedåt/uppåt = Negativ utveckling.

Stadsstrategins indikator	Värdet på Åbos indikator	Utvecklingstendens hos Åbos indikator	Eftersträvad utvecklingstendens
17–24-åringar som blivit utanför utbildningen % av befolkningen i motsvarande ålder	2018: 6,8 %	↓	↓
Befolkningens utbildningsnivåindex	2018: 405	↑	↑

Nyckeltal för Åbo i urval

Antalet sökande till högskolorna per nybörjarplats 2019:

Åbo yrkeshögskola 3,2
Åbo universitet 3,3

Nettoinkomster som använts för undervisnings- och kulturverksamhet (2018):

1 903,4 €/invånare

År 2018 deltog

80,65 %

av barnen i Åbo i småbarnspedagogik bekostad av kommunen

Andelen akademiskt utbildade i Åbo var år 2018

13,6 %

Personer som fått utbildning på andra stadiet (2018):

79,61%

År 2017 avlade

45,5 %

av de 15 år fyllda med annat modersmål än finska eller svenska en examen efter grundskolan.

Alla elever i årskurs

4-9

i Åbo har tillgång till en dataterminal.

MÅL 5

Jämställdhet mellan könen

Jämställdhet mellan kvinnor och män är en av de viktigaste värderingarna och framgångsfaktorerna i det finländska välfärdssamhället. Ett delmål i Åbo stads program för välfärd och aktivitet är att planmässigt och målinriktat främja jämställdheten mellan könen i all verksamhet. Åbo undertecknade den europeiska deklARATIONEN om jämställdhet år 2007. Med hjälp av den europeiska deklARATIONEN om jämställdhet mellan kvinnor och män har Åbo stärkt sitt åtagande att främja jämställdheten i det politiska beslutsfattandet, i utbudet av tjänster och i arbetsgivarrollen samt i den hållbara utvecklingen. I Åbo styrs förverkligandet av jämställd behandling av jämställdhetsplanen och dess förverkligande följs upp av jämställdhetskommitté.

Ett jämlikt arbets- och familjeliv

Åbo stad har förbundit sig att behandla sin personal jämlikt oberoende av kön, ålder, etniskt ursprung, religion eller övertygelse, åsikt, hälsotillstånd, funktionsnedsättning eller sexuell läggning. Förverkligandet av jämställdheten mellan könen följs bland annat upp med hjälp av en nationell enkät om välbefinnande i arbetet som riktar sig till kommunsektorn. Enligt en undersökning som gjordes år 2019 är kvinnors och mäns erfarenheter i Åbo likriktade vad gäller bland annat arbetsstress och erfarenheter av våld, men männen upplever mer diskriminering på grund av kön. Åbo stad strävar efter att bekämpa diskriminering på grund av kön genom att införa anonym rekrytering, där valet i det första skedet av rekryteringsprocessen grundar sig på företedd kompetens utan identifierande information om den sökande. I Åbo har lönen för alla arbetstagare fastställts enligt arbetsuppgiften och lönen påverkas inte av personliga särdrag. Staden uppmuntrar också pappor att i högre grad utnyttja familjeledigheter för att förbättra jämställdheten mellan könen.

Erkännande av och jämställdhet mellan könen

I Åbo stads arbetsmiljö strävar man efter att främja könsneutrala begrepp och benämningar i mån av möjlighet. I stadens tjänster identifieras könen som kvinna, man och ickebinär. I stadens verksamhet råder nolltolerans för allt osakligt beteende och det upplevda könet och den sexuella mångfalden får inte orsaka någon form av diskriminering, trakasserier eller våld.

Identifiering och förebyggande av våld i nära relationer

Såväl män som kvinnor kan uppleva våld i nära relationer. I Åbo finns en arbetsgrupp för förebyggande av våld i nära relationer, vars uppgift är att skapa verksamhetsmodeller för identifiering av våld i nära relationer och familjer, för tidigt ingripande och för att hjälpa de olika parterna. Att leva i en våldsamt atmosfär försämrar livskvaliteten och försvagar välbefinnandet och hälsan. De direkta och indirekta kostnaderna för staden är också betydande. Därför är våldet allas sak, och ingen kan i sina arbetsuppgifter låta bli att ingripa. I Åbo används Åbos modell för ingripande i våld i nära relationer samt ett omfattande och tämligen täckande nätverk av aktörer som arbetar med att förebygga och avhjälpa våld.

Exempel på åtgärder som vidtagits i Åbo

Verksamhetsmodell för kultursensitivt våld i nära relationer och integration av invandrare

Åbo är en partner i det sameuropeiska projektet Equal City, där man identifierar åtgärder för att förebygga könsbaserat och sexuellt våld och stöder införandet av dessa åtgärder i invandrargemenskaperna. Förankringen av verksamhetsmodellen för förebyggande av kultursensitivt våld i nära relationer i invandrargemenskaperna stöder detta arbete. Ett familjecentrat verksamhetssätt i integrationsarbetet främjar hela familjens

integration. Personer som ska integreras och som står utanför arbetslivet och befinner sig i svag ställning på arbetsmarknaden, såsom hemmamammor, stöds i sina studier i finska språket och det finländska samhället genom att man ordnar barnomsorg medan studierna pågår. I skolmentormodellen utbildas invandrare som redan en längre tid bott i Finland för att ge kamratstöd i skolgången till barn i andra invandrarfamiljer och till deras föräldrar.

Someturva

Åbo stad införskaffade tjänsten Someturva åt alla som studerar och arbetar i grundskolor och gymnasier samt åt alla regionens ungdomsarbetare och skolsköterskor. Via den är det möjligt att rapportera om osakligt nätbeteende. Someturva hjälper i situationer där bilder eller publicerat material baktalas,

en persons hemliga eller privata information sprids, det sprids lögnerytter om en person, personligt bildmaterial delas eller används olovligt eller om någon tagit bilder eller videor av en person i hemlighet. Tjänsten är tillämplig den enda i sitt slag i Finland.

Åbos modell för ingripande i våld i nära relationer

Syftet med Åbos modell är att styra och underlätta arbetet för anställda inom den kommunala och tredje sektorn när det gäller att förebygga och ingripa i våld i nära relationer. Modellen är mycket praktisk och kan lätt tillämpas på det egna arbetet till förmån för ett våldfritt Åbo och i den mån man kort igenom vad våld i nära relationer är och

hur vanligt det är i Åbo. Modellen ger en tydlig bild av vad man ska göra med till exempel en kund eller en patient när det i arbetet kommer fram att kunden eller patienten blivit föremål för våld. Modellen fungerar också som ett verktyg i det dagliga arbetet, och man kan snabbt och enkelt hitta de instanser som man kan samarbeta med för att hjälpa kunden eller handleda kunden att kontakta.

Studier på huvudbiblioteket i Åbo.
Bild: Åbo stad / Jussi Vierimaa

Översikt över statusen för måluppfyllelsen i Åbo

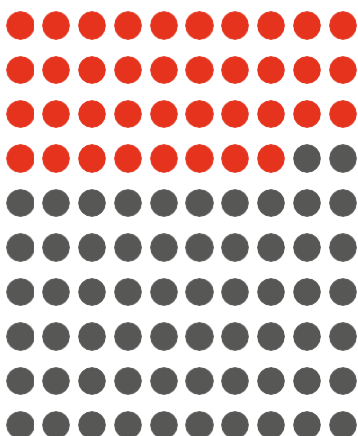
Mål fem främjar jämställdhet mellan könen samt stärker kvinnors och flickors rättigheter och möjligheter. En jämlik utbildning oberoende av kön, ett slut på våld och diskriminering och allas jämlika deltagande i det samhällliga beslutsfattandet främjar en hållbar utveckling i samhället och hela världen.

I Finlands lag föreskrivs att myndigheterna i all sin verksamhet ska främja jämställdheten mellan kvinnor och män på ett målinriktat och planmässigt sätt samt skapa och befästa sådana förvaltnings- och tillvägagångssätt som säkrar främjandet av jämställdheten mellan kvinnor och män också vid beredning av ärenden och i beslutsfattandet. Jämställdheten mellan könen är en viktig del av Åbo stads värderingar. I Åbos stadsstrategi kunde dock inte identifieras indikatorer som direkt mäter målsättningen.

Mätare som ingår i stadsstrategin

Grön pil nedåt/uppåt = Positiv utveckling.
Röd pil nedåt/uppåt = Negativ utveckling.

Stadsstrategins indikator	Värdet på Åbos indikator	Utvecklingstendens hos Åbos indikator	Eftersträvd utvecklingstendens
Inga identifierade mätare			

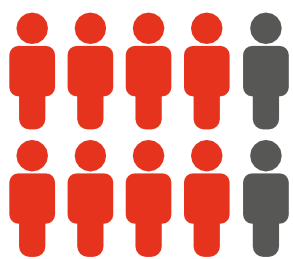
38 % av flickorna i yrkesskolan har upplevt sexuella trakasserier.

Källa: Sotkanet, THL

Själv mord är den största enskilda orsaken till i förtid förlorade levnadsår bland kvinnor.

Nyckeltal för Åbo i urval

Andelen kvinnor och män av
Åbo stads personal (2019):

79,2 %
av personalen är kvinnor.

20,8 %
av personalen är män.

Medellön:

kvinnor 2665,60 €

män 3483,76 €

Kvinnornas andel i
stadsfullmäktige:

49%

Pappornas andel av dem som
får föräldrapenning (2019):

4,43%

Kvinnor i stadens
ledningsgrupp:

50%

Ensamförsörjar
familjer av
barnfamiljerna:

27,9 %

I Åboregionen
omfattas över

8000

barn av dagvården.

Småbarnspedagogiken gör det
möjligt för föräldrarna att arbeta.

MÅL 6

Rent vatten och sanitering

I Finland är största delen av hushållen anslutna till vattenledningsnätet. Åbo utvecklar vattenförsörjningen så att den motsvarar samhällsutvecklingen. Utgångspunkten för verksamheten är att trygga vattenförsörjning för alla och att till rimligt pris garantera tillgången till tillräckligt och hälsosamt vatten samt ordna avloppssystemet på ett ändamålsenligt sätt med tanke på hälso- och miljöskyddet.

Unikt hållbar dricksvattenproduktion

De naturliga grundvattenreserverna i Åboregionen räcker inte till för att täcka hela områdets vattenbehov, så Åbo har tryggt tillgången på dricksvatten med ett funktionssäkert vattenproduktionssystem. Turun Seudun Vesi Oy producerar med en naturlig, hållbar metod konstgjort grundvatten för regionens 300 000 invånare. Konstgjort grundvatten uppkommer på samma sätt som grundvatten, men processen är kontrollerad och påskyndad. Kvaliteten på det felfria dricksvattnet säkerställs i flera skeden av reningsprocessen. Systemets funktionssäkerhet garanteras genom mångsidig beredskap för eventuella störningssituationer. Produktionskapaciteten i systemet för konstgjort grundvatten är betydligt större än användningsbehovet i nuläget, så enligt befolkningsutvecklingen och prognosen för vattenanvändningen räcker det till ännu i flera år utan att man behöver bygga ut det för att öka produktionskapaciteten.

Säkerheten i distributionsnätet för dricksvatten är i allmänhet god. Riskerna i distributionsnätet gäller i huvudsak de stora öarna i Åbo. Åbo har identifierat behovet av att förbättra försörjningsberedskapen på öarna när invånarantalet ökar.

Avloppsvattenbehandling på internationell toppnivå

Turun seudun puhdistamo Oy ansvarar för reningen av avloppsvattnet för invånarna i Åboregionen. Allt avloppsvatten från tät bebyggelse i Åboregionen leds centraliserat till Kakolabackens avloppsreningsverk för behandling.

Även regionens industrianläggningar använder det kommunala avloppet och utnyttjar reningstjänsterna för avloppsvatten. Reningsprocessen i avloppsreningsverket, som ligger insprängt i urberget i centrum av Åbo, är av världsklass. Tack vare den effektiva rengöringsprocessen i flera steg är reduktionen av organiska ämnen, fosfor och kväve bättre än tillståndsvillkoren för anläggningens verksamhet. För de organiska ämnena del var årsmedeltalet av anläggningens reningseffekt 99 %, för totalfosfor 99 %, för suspenderade ämnen 99 % samt för totalkväve 84 % år 2019. Reningsverkets verksamhet har avsevärt minskat belastningen från tätbebyggelsens avloppsvatten i Åbo havsområde och den har en stark positiv inverkan på vattenkvaliteten i området.

Man förbereder sig på störningssituationer, såsom en ökning av störtregnen, genom att förbättra processens störningstolerans och genom att utveckla riskhanteringen som en kontinuerlig process. Man upprätthåller och utvecklar också personalens kompetens. Dessutom sköts reningsverket genom förebyggande underhåll.

Miljöaspekter i vattenanvändningen

Tillståndet i de tre grundvattenområdena i Åbo har förbättrats efter att det konstgjorda grundvattnet togs i bruk och grundvattnet inte längre används som hushållsvatten eller som råvatten för industrin. Åbo har fäst uppmärksamhet vid de små vattendragens tillstånd, till exempel genom restaureringsåtgärder i Naturaområdet i Pomponrahka. Syftet med dessa åtgärder är att återställa vattenbalansen i myren och öka den biologiska mångfalden. Förorening av vattendrag förebyggs

till exempel genom uppföljning av avrinningen från Toppå avfallsstation. Områdets lakvatten samlas i en avrinningsbassäng, varifrån det leds till avloppsvattenbehandling.

Exempel på åtgärder som vidtagits i Åbo

Hållbar regional råvattenproduktion

Turun Seudun Vesi Oy har säkrat en hållbar produktion av råvatten och vattentillgång för invånarna i Åboregionen med hjälp av ett högeffektivt, hållbart och funktionssäkert vattenproduktionssystem, där kvaliteten på det felfria dricksvattnet säkerställs i flera

skeden av rengöringsprocessen genom multi barrier approach-metoden. Beredskapen för försörjningssäkerheten i produktionen av råvatten grundar sig på den omfattande riskkartläggningen Water Safety Plan och de anvisningar som uppgjorts utifrån den.

Rening av avloppsvatten som härletts genom kunskap och forskning

Kontinuerlig effektivisering och utveckling förutsätter ambitiösa målsättningar och högklassig kompetens. Den tekniska kommittén för Turun seudun puhdistamo Oy består av delägarkommunernas vattenansvariga tjänsteinnehavare och experter inom vattenförsörjningen. Genom den tekniska kommitténs intressentgruppsarbete kan man

främja den kontinuerliga utvecklingen av vattenförsörjningen på regional nivå. För att säkerställa en hållbar och högklassig rening av avloppsvatten samarbetar reningsverket också aktivt med maskinleverantörer, forskningsinstitutioner, universitet och andra vattenförsörjningsverk.

Effektivisering av kapaciteten för rening av avloppsvatten

Turun seudun puhdistamo Oy:s nuvarande utloppsrör har anslutits till Åbo stads dagvattenavlopp. Det nuvarande utloppssystemets kapacitet är otillräcklig och överskrids vid ösregn. Turun seudun puhdistamo Oy bygger ett nytt utloppsrör för renat avloppsvatten

och en UV-hygieniseringsanläggning under åren 2019–2023. När projektet är färdigt förbättras anläggningens beredskapsförmåga för förändringar i vattenmängden, och den hygieniska belastningen på Åbo havsområde som orsakas av avloppsvatten kommer att minska avsevärt.

I flaskorna förevisas renat avloppsvatten och blandat råslam. Bild: Robert Seger

Översikt över statusen för måluppfyllelsen i Åbo

Syftet för mål sex är att säkerställa tillgången till, hållbar användning och sanitering av vatten för alla. Rent vatten är utgångspunkten för välfärden på många nivåer. I Åbo är vattenförsörjningen utlokaliserad till regionala bolag som staden är delägare i och som sköter dricks- och avloppsvattenhanteringen centraliserat med samarbete över kommungränserna. I Åbo stadsstrategi hittades inga indikatorer för hur målet har uppnåtts. I Åboregionen förekommer dock betydande verksamhet för att främja mål sex, och därför har man i detta mål för granskning lyft fram mätarna för de bolag som producerar vattenförsörjningstjänster.

Mätare som ingår i stadsstrategin

Grön pil nedåt/uppåt = Positiv utveckling.
Röd pil nedåt/uppåt = Negativ utveckling.

Stadsstrategins indikator	Värdet på Åbos indikator	Utvecklingstendens hos Åbos indikator	Eftersträvd utvecklingstendens
Reningseffekt av organiska ämnen	2019: 99 %	↑	↑
Fosforhalt och -reningseffekt	2019: 99 %	↑	↑
Kvävereningseffekt	2019: 84 %	↑	↑

Tryggt och rent dricksvatten samt effektiv och högklassig rengöring av avloppsvattnet för regionens **3 000 000 invånare.**

Nyckeltal för Åbo i urval

Mängden behandlat avloppsvatten (2019):

34 046 737 m³

Mängden producerat dricksvatten:

22 930 000 m³/år

Konstruktionsdelarna i systemet för produktion av dricksvatten är designade för att hålla i minst

100 år

avloppsvattenin
dex:

33/33

Åbobornas bruksvatten är
konstgjort grundvatten
**producerat med
naturliga metoder**

MÅL 7

Förmånlig och ren energi

Åbo förnyar sina energisystem snabbt och målmedvetet i sin strävan efter kolneutralitet senast år 2029 i enlighet med Klimatplanen 2029. Åbo ökar användningen av förnybara energiproduktionsformer och stadens strategiska bolag och sammanslutningar deltar aktivt i genomförandet av klimatmålen. Åbo stads koncernbolag Åbo Energi ansvarar för försäljningen och överföringen av el och värme i regionen. Till Åbo Energis verksamhet hör också utveckling, byggande och underhåll av energinät och produktionsanläggningar för energi. Turun Seudun Energiantuotanto Oy har till uppgift att sköta produktionen av basenergi i Åboregionen ekonomiskt och effektivt med en mångsidig produktionskapacitet.

Användningen av förnybar energi i Åbo

Åbo har satsat på hållbar energiproduktion genom att tillsammans med sina partners investera över 300 miljoner euro i hållbar energi under åren 2014–2019. I början av millenniet var de icke-förnybara energikällorna, såsom stenkol och olja, andel i energiproduktionen över 90 %. År 2020 står stenkol för endast cirka 10 % av all producerad energi och förnybar energi står för cirka 70 % av den el och värme som Åbo Energi säljer. Trots att den ekonomiska tillväxten i Åbo har varit positiv har man samtidigt kunnat minska utsläppen från energiproduktionen avsevärt.

Målet med Åbo stads Klimatplan är ett kolneutralt energisystem år 2029, då den värme, kyla, ånga och el som används i Åboregionen ska produceras kolneutralt med beaktande av eventuella kompenseringar. Den vanligaste formen av uppvärmning i Åbo är fjärrvärme, som huvudsakligen produceras i anläggningar som ägs av Åbo Energis intressebolag. En betydande del av fjärrvärmerna i Åbo produceras i anläggningar för kombinerad värme- och elproduktion (CHP). Flerbränsleanläggningen i Nådendal som blev färdig 2017 gör det möjligt att ersätta stenkol med biomassa och andra alternativa bränslen. Konkreta exempel på hållbara värmeproduktionsmetoder i Åboområdet är till exempel biovärmecentralen i Oriketo, värmepumparna i Kakola, pelletsanläggningen i Luolavuori och

trägasanläggningen i Artukais. Åbo avstår helt från användningen av stenkol senast år 2025. För att ersätta den återstående fossila produktionen byggs en geotermisk anläggning. En långsiktig satsning på energieffektiva, nya och förnybara energikällor gör det möjligt att förnya energisystemet och samtidigt bevara en rimlig elprisutveckling för användarna.

Vid sidan av den egna kombinerade produktionen i Åboregionen satsar Åbo på elproduktionens hållbarhet genom att öka andelarna vind- och vattenkraft i intressebolagen och genom att utveckla solettjänsterna. Åbo utmanar medborgarna, företagen och samfunden att komma med i energireformen till exempel genom att sätta fart på koncernbolagens energipilotprojekt och privata energiinvesteringar i projektet Kommunbors energiomställning.

Ett täckande och funktionssäkert elnät

Elnätet i Åbo är täckande och bristerna i funktionssäkerheten beror nästan alltid på fel i elnätet som orsakats av vädret, såsom snö- eller stormskador. I och med klimattförändringen kommer de extrema väderfenomenen att öka och anpassningen till förändringen kräver investeringar för att utveckla elnätets funktionssäkerhet. I Åbo kan man följa med elnätets situation dygnet runt och driftövervakningssystemen får genast information om nätfel. Åbo främjar leveranssäkerheten inom eldistributionen genom nätinvesteringar, förebyggande underhåll och reparationsverksamhet samt beredskapsplaner.

Exempel på åtgärder som vidtagits i Åbo

Energi från avloppsvattnet

I anslutning till Kakolabackens avloppsreningsverk finns en värmepumpsanläggning som utnyttjar spillvärme från avloppsvattnet. Här produceras cirka 10 % av fjärrvärmens i Åbo regionen och dessutom fjärrkyla till fastigheterna i Åbo. Slammet från reningsverket behandlas vid en biogasanläggning, där trafikbränsle både för

personbilstrafik och tung trafik samt el och fjärrvärme produceras. Spillvärmens som uppstår i reningsverkets luftningsprocess tas tillvara med en värmepump och utnyttjas i reningsverkets övriga processer.

Öppna dubbelriktade energinät

Överskottsvärme från fastigheter och industrin kan säljas till fjärrvärmenätet. Med hjälp av det nya fjärrvärmenätet med låg temperatur i stadsdelen Skansen utvecklar man en dubbelriktad och öppen handel med värme också för småproducenter. Man kan själv producera elenergi genom att utnyttja

till exempel sol-, vind- eller biokraft. Om man producerar mer el än man förbrukar, kan överskottet överföras till elnätet för att användas av andra. Åbo Energi erbjuder både solpaneler och finansiering, och man kan också hyra en egen solpanel från Åbo Energis solkraftverk.

Energisparande

Åbo stad är en föregångare inom energieffektivitet. Stadens mål för främjandet av energieffektiviteten i det egna fastighetsbeståndet och infrastrukturen bereds och styrs närmare med hjälp av energieffektivitetsavtal. Energieffektivitetsarbetet styrs av ett energiledningssystem. Åbo stad har varit med i energieffektivitetsavtalen under den första perioden 2008–2016 och är med också under den andra perioden

2017–2025. Åren 2008–2016 uppnådde man en inbesparing på cirka 7,5 % (18 100 MWh). Till exempel utnyttjas spillenergi från ishallar, och ishallarnas förbrukning är mindre än en tredjedel av medelvärdet för hallarna i Finland. Också stadens koncernbolag har vidtagit betydande åtgärder. TVT Asunnot uppnådde till exempel årliga inbesparingar på över två miljoner euro genom att spara varmvatten tillsammans med invånarna.

Åbo hamnområde
Bild: Åbo stad

Översikt över statusen för måluppfyllelsen i Åbo

I mål sju strävar man efter att garantera förmånlig, pålitlig och modern energi för alla. Energianvändningen och -produktionen har en stor inverkan på klimatförändringen, eftersom över hälften av växthusgasutsläppen i Åbo orsakas av energianvändningen. Effektiva, nya och förnybara energikällor behövs för att man ska kunna bygga upp en hållbar ekonomi, arbetsplatser och matproduktion. Energiproduktionen är direkt kopplad till Åbos starka vilja att vara en kolneutral stad 2029. I Åbos stadsstrategi hittades tre indikatorer för hållbar energiproduktion.

Mätare som ingår i stadsstrategin

Grön pil nedåt/uppåt = Positiv utveckling.
Röd pil nedåt/uppåt = Negativ utveckling.

Stadsstrategins indikator	Värdet på Åbos indikator	Utvecklingstendens hos Åbos indikator	Eftersträvad utvecklingstendens
Andelen förnybar och kolneutral energiproduktion av elproduktionen	2018: 54 %	↑	↑
Andelen förnybar energi i fjärrvärmeproduktionen	2019: 61%	↑	↑
Andelen återvunnet avfall som energi:	2018: 79,5%		

2014–2019
Investeringar i hållbar
energi över
300 miljoner €

Mål:
År 2029
finns det
ett kolneutralt
energisystem i Åbo.

Nyckeltal för Åbo i urval

Av behovet av fjärrvärme i Åboregionen produceras

10 %

med spillvärme från avloppsvatten.

Stenkolens andel av all producerad energi i Åbo är cirka

10 %

Av den el och värme som Åbo Energi säljer utgör förnybar energi cirka

70 %

Kakolabackens avloppsreningsverk producerar som helhet **över tio gånger mer energi** än det förbrukar.

I produktionsprocessen för bruksvatten i Åbo

producerades det 2019

1 658 000 kWh

utsläppsfri el genom att utnyttja vattenflödet.

Biovärmecentralerna i Åbo producerar

11–15 %

av fjärrvärmens.

MÅL 8

Människovärdigt arbete och ekonomisk tillväxt

Grunden för Åbo stads konkurrenskraft är områdets dragningskraft. Åbo satsar på sin ställning som en stad där företagen vill verka och människorna bo. Det bästa sättet att ta hand om sysselsättningen är att utveckla och stöda företagens uppkomst, konkurrenskraft och tillväxt, vilket leder till en genuin och varaktig efterfrågan på arbetskraft. Målet för Åbo är en mångsidig näringsstruktur i regionen och ett ökande antal arbetsplatser. Staden erbjuder näringslivet och företagen en konkurrenskraftig och företagsvänlig verksamhetsmiljö, vars kontinuerliga utveckling och förnyelse Åbo främjar i samarbete med olika aktörer. Trivsel, trygghet samt en öppen och tolerant atmosfär ökar intresset för Åbo även i de internationella studerandenas, experternas och företagens ögon. Åbo söker nya hållbara innovationer bland annat inom den cirkulära ekonomin: Utvecklingen av tjänsterna inom delnings- och cirkulärekonomin, utnyttjandet av närings-, energi- och materialströmmar samt utnyttjandet av avfalls- och sidoströmmar skapar nya möjligheter för den ekonomiska tillväxten.

Högklassiga sysselsättningstjänster

I Åbo främjas sysselsättningen med hjälp av effektiva tjänster och partnerskap, vars mål är att erbjuda förutseende sysselsättningsfrämjande stöd.

Myndigheternas tjänster har sammanslagits till en kundorienterad helhet med låg tröskel, vilket gör att den som blivit arbetslös får stöd i ett så tidigt skede som möjligt. Åbo har minskat arbetsmarknadsstödet kommunandel med flera miljoner euro under de senaste åren i takt med att sysselsättningsgraden har förbättrats och antalet arbetslösa har minskat. Åbo stöder sysselsättningen genom att införa sysselsättningsplikt i de offentliga upphandlingarnas sysselsättningsvillkor. Målet för sysselsättningen genom upphandling är att höja sysselsättningsgraden i staden och sysselsätta personer som har en svag ställning på arbetsmarknaden.

Åbo fungerar som arbetsgivare på ett hållbart sätt

I Åbo utnyttjas kulturell mångfald som en del av stadens ökade konkurrenskraft genom att öka kontakterna mellan invandrarna och näringslivet. Åbo stöder jämlika sysselsättningsmöjligheter genom att satsa på framgångsrik inlärning av det finska språket, stöda förutsättningarna för sysselsättning och underlätta antagningen till utbildning.

Åbo understöder sysselsättningen av unga genom att aktivt verkställa ungdomsgarantin. Att de unga kommer ut i arbetslivet stöds till exempel med sommarjobbsedlar som uppmanar

till att anställa en ung person för sommarjobb. Åbo anvisar en del av stadens sommararbetsplatser särskilt för att sysselsätta unga. År 2020 erbjöd staden en sommararbetsplats åt 310 unga. De unga arbetstagarnas arbetstid, lön och lagstadgade rättigheter samt åldersgränser för arbete beaktas vid anställningen.

Hållbar turism

Åbo är en känd turist- och kongresstad. Åbos historia, kulturtjänster, evenemangsverksamhet, skärgård, havsnära läge och ån är viktiga faktorer för stadens dragningskraft och livskraftighet. Åbo utvecklar infrastrukturen inom turismen på ett helhetsbetonat sätt, särskilt vid åstranden och vid havsstränderna, och främjar därmed samtidigt skärgårdens tillgänglighet.

Åbo stad har satsat på turismens hållbarhet. Staden stöder hållbar turism till exempel genom att göra den förmånliga kollektivtrafiken tillgänglig även för turister. Mellan flygplatsen och hamnen trafikeras en elbusslinje och vattenbussen fungerar som kollektivtrafikförbindelse till Åbo skärgård. Naturutflyktsmålens tillgänglighet har förbättrats genom att man utökat kollektivtrafiken med en permanent linje från Åbo till Kuhankuono vandringsledsnät samt till Kurjenrahka nationalpark.

Samarbetet kring utvecklandet av Åboregionens program för hållbar turism ökar kännedomen om regionen som ett hållbart turistmål. På så sätt har Åboregionen också potential att uppnå konkurrensfördelar genom att satsa på ansvarsfullhet.

Exempel på åtgärder som vidtagits i Åbo

Sysselsättningsåtgärder

Åbo genomför ett sysselsättningsförsök i enlighet med regeringsprogrammet, där främjandet av sysselsättningen blir en gemensam verksamhet för stadens alla sektorer. Målet är att stadens tjänster ska stöda den sysselsättande effekten och sysselsättningen. Kompetensen och tryggheten av arbetsförmågan utgör en naturlig del av den arbetssökandes servicestig och tröskeln för att be om stöd är låg.

Sysselsättningen bland unga förbättras på ett enhetligt sätt i enlighet med ungdomsgarantimodellen, där de tjänster som behövs plockas ut ur ett samarbetsnätverk för att stöda den ungas egen väg och där den ungas liv beaktas som en helhet.

Skolor och arbetsliv tillsammans

Alla grundskole- och gymnasieelever har möjlighet att bekanta sig med arbetslivet som en del av sina studier. Yrkesinläringen sker i huvudsak i arbetslivet. Företagen deltar i planeringen av inlärningsmiljöer och skolorna och daghemmen fungerar som

utvecklingsplattformar för företagens affärsverksamhet. Med hjälp av spetsprojektet STEAM Turku inspireras barn och unga av teknologins och vetenskapens värld, medan de lär sig framtidens arbets- och livsfärdigheter. År 2019 var över 9000 barn och unga med i STEAMs olika verksamhetsformer.

Hållbar ekonomisk tillväxt och konkurrenskraft

Åboregionen stöder utvecklingen av hållbar företagsverksamhet i samarbete mellan näringslivet, högskolorna och staden. I regionen grundas över 2000 nya företag per år och verksamheten stöds med omfattande företags-rådgivningstjänster. Företagsacceleratorer och invest-in-funktioner

ökar innovationerna, konkurrenskraften och antalet arbetsplatser inom hela stadsregionen. Företagen stöds att locka internationella experter till området och erbjuds tjänster för att förankra internationell arbetskraft i regionen.

Packning av frakt i Åbo hamn.
Bild: Åbo stad / Esko Keski-Oja

Översikt över statusen för måluppfyllelsen i Åbo

I mål åtta eftersträvas en hållbar ekonomisk tillväxt för alla, full och produktiv sysselsättning samt ordentliga arbetsplatser. En förutsättning för en hållbar ekonomisk tillväxt är att samhällena kan erbjuda sina invånare högklassiga arbetsplatser utan att skada miljön. Staden har en betydande roll som arbetsgivare och producent av tjänster som hjälper människorna in i arbetslivet. Av de indikatorer som mäter Åbos stadsstrategi mäter flera indirekt hur målet förverkligas ur ett ekonomiskt och socialt hållbarhetsperspektiv.

Mätare som ingår i stadsstrategin

Grön pil nedåt/uppåt = Positiv utveckling.
Röd pil nedåt/uppåt = Negativ utveckling.

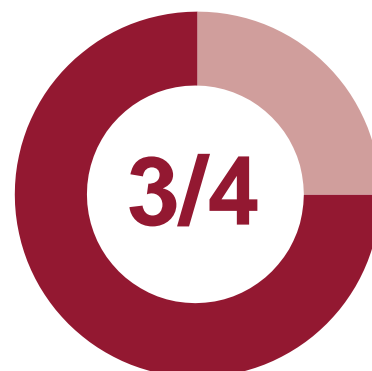
Stadsstrategins indikator	Värdet på Åbos indikator*	Utvecklingstendens för Åbos indikator	Eftersträvd utvecklingstendens
Arbetslöshetsgrad	2018: 12,2 %	↓	↓
Regionalekonomi	2017: 102,9	↑	↑
Arbetsplatssufficiens	2017: 122,7	↑	↑
Turismens tillväxt (antal övernattningar på hotell)	2018: 866 431		

Arbetslösheten har minskat i Åbo, även bland långtidsarbetslösa och unga.

Källa: Sotkanet, THL

Tre av fyra Åbabor tror sig orka arbeta fram till pensionsåldern.

Källa: Välfärdskompassen, THL

Nyckeltal för Åbo i urval

Sysselsättningsgraden i
Åbo 2017 var

66,1 %

Antalet arbetsplatser (2017):

100 128

Den ekonomiska
försörjningskvoten
var år 2017

132,4

Andelen arbetslösa under 25 år
var år 2018

12,5 %

Företagsbeståndets
utveckling i regionen
(2018):

+722

Arbetskraft
(2017):

94 494

Invalidpension fick år
2017

6,4 %

av
åboborna

Företagens uppfattning
om näringspolitiken i
Åbo på skalan

4 –10 var år 2018

6,47

MÅL 9

Hållbar industri, innovationer och infrastruktur

Åbo vill vara en internationellt intressant och konkurrenskraftig stad i norra Östersjön. Den nordeuropeiska tillväxtzonen, som sträcker sig från Stockholm via Åbo och Helsingfors till S:t Petersburg, och det logistiska läget i EU:s stamnät TEN-T (Trans-European Transport Network) erbjuder staden möjligheter att utvecklas som en betydande logistisk knutpunkt. För det krävs det snabb rörlighet för människor och varor samt fungerande förbindelser på land, till havs och i luften.

Framtiden byggs upp i Åbo

Tillsammans med högskolor och andra samarbetspartner bygger Åbo upp en attraktiv innovationsmiljö och ett vetenskapsparkområde som gör det möjligt att utöka, dra nytta av och kommersialisera kunskap. Området erbjuder studerande och näringsliv en attraktiv, inspirerande miljö som passar för nätverksbyggande samt ett skyltfönster mot en ny typ av stadsutveckling.

En central framgångsfaktor i Åbo är att trygga tillgången till ett tillräckligt omfattande tekniskt kunnande. Innovationer är nödvändiga för att skapa ett mer miljövänligt samhälle och förbättra livskvaliteten, men de behövs också för att bibehålla och öka konkurrenskraften på den globala marknaden. De gemensamma innovationstjänsterna ger stöd till företagets tillväxt och uppkomsten av nya företag och företagsverksamhet som har studerande i fokus.

Samarbetet mellan staden, högskolor, läroanstalter och företagsvärlden möjliggör nya verksamhetsmodeller och skapar förutsättningar för kontinuerlig förnyelse och innovation inom näringslivet. Innovativa företagsplattformar som Turku Science Park och Blue Industry Park, som främjar tillväxten av nya företag, främjar en hållbar tillväxt i regionen. Utvecklingsarbetet och tillväxten inom industrin främjas av starka kompetensområden i regionen, såsom cleantech, bioekonomi samt läkemedels- och havsindustrin.

Hållbar infrastruktur som en del av stadsutvecklingen

Åbo genomför ett hållbart stadsbyggande, med systematik och genom förtäta och komplettera

den nuvarande samhällsstrukturen. Samtidigt förbättrar Åbo kvaliteten på de offentliga lokalerna och utvecklar de fastigheter som staden äger. Stadens mål med byggandet är att skapa en trivsamt fungerande livsmiljö för invånarna. Kompletterande byggande skapar nya offentliga platser eller lokaler där de behövs. I planeringen tar man hänsyn till trivseln i området och dess dragningskraft exempelvis genom att använda en grönkoefficient samt genom att bevara och utveckla grönområdena. Utvecklingen av trafiklederna och trafikmiljön är också en central del av en fungerande infrastruktur. Resecentralen som byggs i Åbo centrum och satsningarna på kollektivtrafiksystem samt hänsynen till fotgängare och cyklister är centrala faktorer i byggandet av en trivsamt fungerande stadsmiljö.

Ny epok för infrastrukturen

Åbo hör till föregångarna bland städerna i Norden när det gäller 5G. Åbo har pilottestat de möjligheter som 5G-teknologin medför bland annat i trafiken, för att få människor att röra på sig och i förebyggande av marginalisering.

Pilotprojektet med virtuella promenader är ett utmärkt exempel på utveckling av nya 5G-tjänster som främjar människors välbefinnande.

Det nya 5G-nätet erbjuder en möjlighet att skapa helt nya digitala tjänster för invånarna i stadsregioner oberoende av tid och plats och samtidigt även skapa nya affärsmöjligheter för företagen i regionen.

Exempel på åtgärder som vidtagits i Åbo

Innovationer inom stadsplaneringen

Åbo utvecklar stadsplaneringens övergripande arkitektur, som omfattar planering av områden, servicenätverket, lokaltjänstnätverket och smarta byggnader. I den övergripande arkitekturen beaktas den nya teknikens möjligheter till kunskapsledning, som i exempelvis stadens, stadsinfrastrukturens och byggnadernas datamodeller. Användningen av virtuella 3D-modeller inom

planering och byggande utökas liksom invånarnas delaktighet. Inom området Smart Building utvecklas avläsning och dataöverföring för uppföljning av energi-, vatten- och elförbrukningen som den nya IoT- och 5G-teknologin möjliggör. Med hjälp av mättnings- och uppföljningsdata kan man minska byggnadernas koldioxidavtryck.

Pilotobjekten är stadshuset och tre andra servicebyggnader i staden.

Aura å som kanal för stadslogistik

Aura å är anledningen till att staden ligger på sin nuvarande plats. I dagens Åbo blir Aura å återigen en knutpunkt för materiell och immateriell logistik genom att exempelvis utveckla den autonoma vattentrafiken i staden med konceptet Älyföri för Aura å. Den serviceintegrerade tekniken förväntas skapa nya hållbara transportformer i hela skärgården.

Åstranden blir en av de första områdena som får ett omfattande 5G-nät med smarta, integrerade basstationslösningar. Med all denna utveckling eftersträvar man en positiv inverkan på näringslivet och servicen i närheten av åstranden och miljön kring det renoverade Åbo slott.

Stadens och näringslivets ekosystem

I Åboregionen samarbetar företag, högskolor och staden nära och dagligen för att uppnå gemensamma mål och stärka utvecklingen i regionen. Stadens centrum, vetenskapsparken, Åbo hamn och Blue Industry Park fungerar som plattformar kring vilka ekosystemet stärks. Gränsöverskridande

kompetens inom industrin och Teknologicampus Åbo som plattform för teknisk utbildning och forskning främjar utvecklingen av ett mångsidigt ekosystem och ger företagen stöd i att hitta nya tekniska lösningar.

Invigningen av den renoverade lokalen Turku Futurescapes. Bild: Tara Jaakkola

Översikt över statusen för måluppfyllelsen i Åbo

Målet innebär att man strävar efter att bygga upp en hållbar infrastruktur samt främja hållbar industri och innovation. Staden har hand om underhållet av den grundläggande infrastrukturen. Hållbar utveckling och levnadsstandarden i alla samhällen kan främjas genom att utveckla nya innovationer som är tillgängliga för alla samt investeringar i exempelvis trafik, energiproduktion och kommunikation. I Åboregionen finns det en stark vilja att främja företagens beredskap att skapa nya innovationer samt att främja högskolesamarbetet och att man drar nytta av den senaste kunskapen. Man plockade ut fyra indikatorer i Åbos stadsstrategi som representerar målen, varav två ansågs ha en direkt motsvarighet till FN:s indikatorer.

Indikatorer som ingår i stadsstrategin

Grön pil nedåt/uppåt = Positiv utveckling.
Röd pil nedåt/uppåt = Negativ utveckling.

Stadsstrategins indikator	Värdet på Åbos indikator*	Utvecklingstendens för Åbos indikator	Eftersträvd utvecklingstendens
Utgifter för forsknings- och utvecklingsverksamhet	2018: 6,6 %	↑	↑
Logistiska förbindelser	Inga numeriska värden tillgängliga	↑	↑
Den regionala ekonomin	2017: 102,9	↑	↑
Sjöfartsindustrins omsättning och personalutveckling	Inga numeriska värden tillgängliga	↑	↑

Starka kluster motorer i innovationsverksamheten

Nyckeltal för Åbo i urval

Av Åbos huvudcykelbanor överstiger

cirka 8 %

den rekommenderade bredden i planeringsanvisningarna

Skicket på stadens byggnader följs upp **i realtid genom avläsning**

Åbo är en del av nätverket för öppen information: **33 datamaterial har öppnats i Åbo**

5G-

mobilmät
används i Åbo sedan 2018

Världens

första

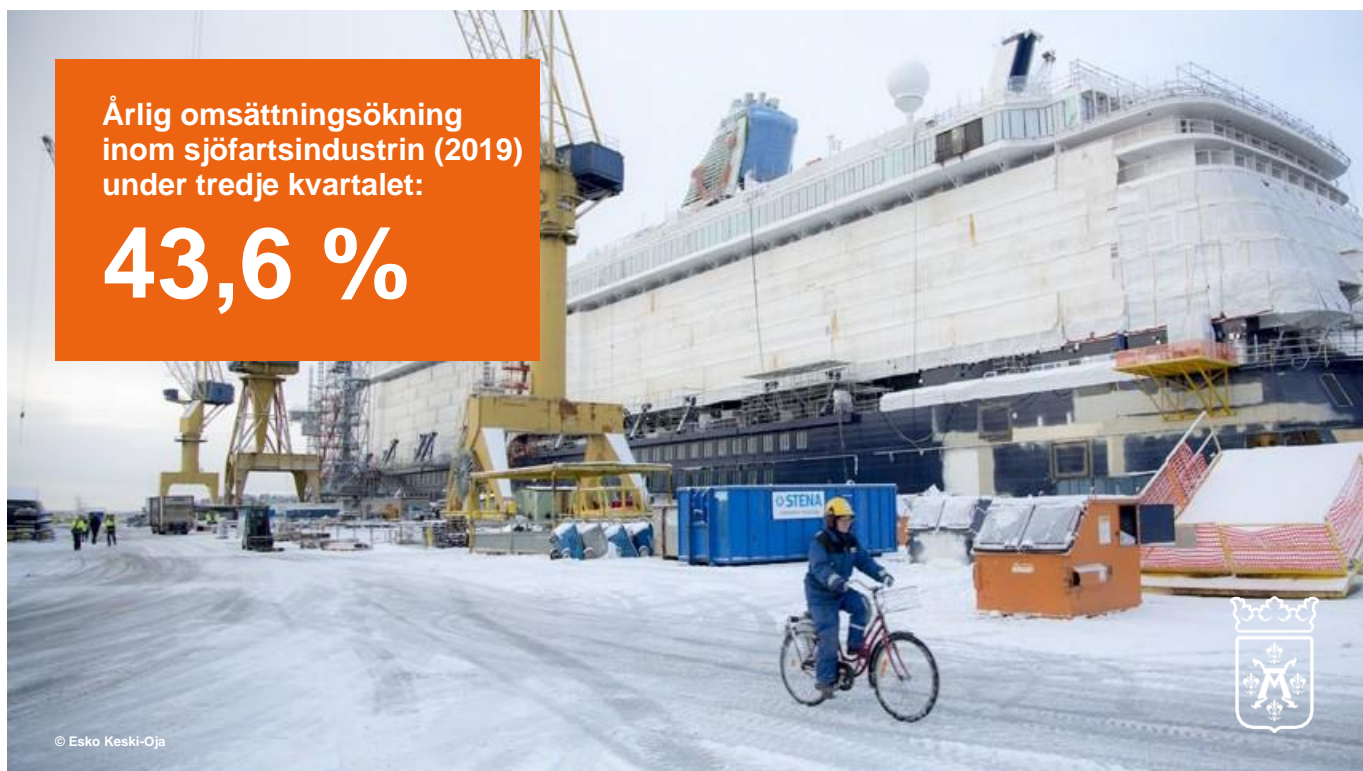
5G-

kafé finns i Åbo

Den digitala mallen för stadsbilden **Digikaksonen** som verktyg för stadsplanering

Årlig omsättningsökning inom sjöfartsindustrin (2019) under tredje kvartalet:

43,6 %

MÅL 10

Minskning av ojämlikheten

Åbo förebygger och minskar aktivt ojämlikheten bland sina invånare. En jämlik stadsutveckling, en fungerande bostadsmarknad, småbarnspedagogik och utbildning spelar en central roll i detta arbete. Åbo vill vara en föregångare inom en socialt jämlik stadsutveckling och förortspolitik. Man tar itu med ojämlikheten i regionerna genom att exempelvis utarbeta egna framtidsvisioner för förorterna. Förortsvisionerna ger en möjlighet att identifiera bostadsområdenas styrkor och svagheter samt fokusera utvecklingsåtgärderna med utgångspunkt i dessa.

En jämlik verksamhetskultur

Åbo stad förklarade sig vara ett diskrimineringsfritt område 2018 och Åbo har nolltolerans mot rasism. Man går till botten med varför människor mår dåligt och marginaliseras på grund av ojämlikhet, som exempelvis ensamhet och stilla-sittande i ett tidigt stadium. Med hjälp av Åbo stads jämställdhets- och likabehandlingsplan strävar man efter att förhindra diskriminering och förbättra en jämlik tillgång till tjänster.

Allas gemensamma Åbo är mångsidigt men enhetligt

Åbo är en mångkulturell stad som aktivt främjar acceptans av olikheter, gemenskap, jämställdhet och jämlikhet i hela staden. Åbo har som mål att vara bäst i Finland på att integrera invandrare. Man strävar efter att förhindra ojämlikhet i områdena till exempel genom kompletterande byggande i förorterna, som har som mål är att liva upp områdena, trygga servicestrukturens hållbarhet och minska skillnaderna mellan områdena. Åbo främjar interaktion mellan olika kulturella och religiösa gemenskaper genom interkulturell och interreligiös dialog, vilket också hjälper staden att ha en direkt interaktion med de olika invandrargrupperna i Åbo. Med hjälp av denna verksamhet samarbetar man på ett integrerande sätt med religiösa samfund.

En tillgänglig och trivsamt stad som betjänar alla

En tillgänglig stadsmiljön är trivsamt och fungerar för alla användare. I utvärderingen av tillgängligheten i Åbo stadsmiljö används kartläggningar, inspektioner och utlåtanden om tillgängligheten som verktyg. I Åbo finns en tillgänglighetskoordinator som tillsammans med stadens verksamhetsområden utvecklar verksamhetssätt som tar hänsyn till tillgänglighet. Ett exempel på detta utvecklingsarbete är införandet av tillgänglighetsanvisningar i planeringen av den byggda miljön. Åbo utvecklar stadsspecifik vägledning för att förbättra tillgängligheten i hela staden och man lägger aktivt till information om tillgänglighet i den digitala servicekartan över Åbo. Ett nära samarbete med olika intressegrupper, som exempelvis handikapprådet, främjar utvecklingen av tillgängligheten i staden. Ett konkret exempel på detta är samarbetet mellan tillgänglighetsrådet och underhållsrådet för att främja vinterunderhållet i stadens centrum.

Exempel på åtgärder som vidtagits i Åbo

Åtgärder mot regional segregering

Åbo skapar en förortsvision som beskriver den gemensamma viljan att utveckla förorterna och verksamhetsmodeller som grund för samarbete inom förortsutveckling. Man strävar efter att identifiera de mest effektiva utvecklingsobjekten genom att undersöka bostadsområdenas profiler och riskfaktorer med hjälp av dataanalys och forskningsresultat. Med hjälp av denna information skapas förutsättningar och nya verksamhetsmodeller som gör att stadens yrkesutövare kan verka till gagn för bostadsområdena

på ett smartare sätt än tidigare i samarbete med invånarna och samfunden. Målet är att det ska vara bra att bo i alla bostadsområden i Åbo och att alla bostadsområden ska vara livskraftiga och attraktiva. För stadsborna blir slutresultatet av utvecklingen en trivsam, fungerande, tillgänglig och trygg vardagsmiljö där varje invånare kan vara delaktig och uppleva att han eller hon tillhör gemenskapen.

Process för serviceutformningen för tillgänglighet

Ungdomar erbjuds ett brett utbud av experttjänster. Splittringen inom servicefältet har varit en utmaning och ett hinder för många unga mot att få bästa möjliga stöd eller överhuvudtaget få tillgång till tjänster. I den nya processen för serviceutformningen ligger fokus på tjänsternas tillgänglighet och produktionssätt. Processen styrs av att de unga hörs och blir delaktiga. Centrala frågor i utvecklingen är till exempel om tjänsterna erbjuds

på ett visst kontor eller om de kommer till kunden eller till och med söker upp sina kunder, om tjänsterna är tillgängliga under kontorstid eller när behov uppstår, hur man bemöter kunden på ett heltäckande sätt som en individ och om tjänsterna som de olika tjänstproducenterna tillhandahåller bildar en sömlös helhet ur ungas perspektiv. Samma princip tillämpas också vid granskning av tillgängligheten inom andra användargrupperns tjänster.

Kompetenscentret för invandrare

Kompetenscentret för invandrare erbjuder stöd under de första stegen i arbetslivet samt hjälp på arbetsplatsen eller i integration som sker vid sidan av arbetet. Kompetenscentret för invandrare erbjuder invandrare sysselsättningsfrämjande tjänster, som exempelvis studiehandledning samt verksamhet till stöd i och förutsättningar för studier. Dessutom är kompetenscentret en samlad plats för information om olika aktörers sysselsättnings-, utbildnings- och integrationstjänster samt regler för arbetslivet i Finland.

På kompetenscentret finns det också ett språkgym där man kan utveckla sina kunskaper i finska antingen under ledning av en instruktör eller självständigt genom att exempelvis öva med en robot. Målet med verksamheten är att påskynda processen med att komma in i utbildning och arbete samt underlätta för företagen i deras problem med bristande tillgång till kompetent arbetskraft. Företagssamarbetet har också sänkt tröskeln att anställa en person med invandrarbakgrund.

Musikpicknick för hela familjen i Äventyrsparken. Bild: Åbo stad/Antti Korpinen

Översikt över statusen för måluppfyllelsen i Åbo

I mål nummer tio är målet på internationell nivå att minska ojämlikheten inom och mellan länderna. Man granskar särskilt den ojämlikhet som inkomstklyftorna medför. För att minska ojämlikheten måste alla höras i planeringen av den ekonomiska utvecklingen och man måste även ta hänsyn till grupper av människor som befinner sig i en svag ställning. Inkomstklyftorna i Finland är i regel små tack vare den progressiva beskattningen och alla garanteras samma utgångspunkter i lagen bland annat för utbildning och primärvård. De indikatorer som fastställts av FN och som mäter målet har huvudfokus på den ojämlikhet som inkomstskillnaderna medför. I Finland och Åbo är det mer meningsfullt att titta på ojämlikhet exempelvis i form av jämlikt bemötande av specialgrupper. I Åbo satsar man på att förebygga marginalisering och stärka stadsbornas delaktighet, och därför behandlas också tio mål ur detta perspektiv. Man har valt indikatorer i stadsstrategin som lämpar sig för detta granskningssätt.

Indikatorer som ingår i stadsstrategin

Grön pil nedåt/uppåt = Positiv utveckling.
Röd pil nedåt/uppåt = Negativ utveckling.

Stadsstrategins indikator	Värdet på Åbos indikator*	Utvecklingstendens för Åbos indikator	Eftersträvd utvecklingstendens
Befolkningens upplevda livskvalitet	2018: 54,5 %		
Minskning av skillnaderna i välmående mellan olika befolkningsgrupper	Data som inte ska anges som ett tal		
Utbildningsnivå för personer med andra modersmål efter grundskolan	2017: 45,5 %		
17–24-åringar som utanför utbildningssystemet	2018: 6,8 %		

Utvecklingen är positiv. I FinSotes regionala jämförelse framgår det att regionala skillnader i det upplevda välmåendet har minskat i Åbo. Till exempel har situationen i Pansio-Jyrkkälä och Kråkkärret-Laustis förbättrats.

Källa: FinSote 2018, THL

Nyckeltal för Åbo i urval

Invånarbudgeten tas i bruk 2020:

1 000 000 €

till uppfyllande av
invånarnas önskemål

Säg din åsikt-tjänsten
infördes 2019

I Åbo fanns det 2018

2 739

marginaliserade
unga i åldrarna 15–29 år

Andel personer med
andra modersmål
(förhandsuppgift
2020):

12 %

Kommunens
allmänna
låginkomstgrad
(2018):

18,4 %

I Åbo stads skolor talas
det

**över 70
språk.**

Mångkulturella
möten är en
del av vardagen för
eleverna.

MÅL 11

Hållbara städer och samfund

En hållbar stad tar förutom boende, markanvändning och rörlighet även invånarnas möjligheter att påverka stadens utveckling i beaktande. Åbo är Finlands äldsta stad och en historiskt unik kulturmiljö. Enligt Åbos principer ska stadens livskraft och tillväxt bygga på en ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbar grund. Staden utvecklas aktivt och innovativ nyanvändning av byggnader bidrar till att Åbo blir internationellt intressant till exempel inom stadsbyggande.

Hållbart boende, markanvändning och trafik i Åbo

Åbo vill vara en föregångare inom socialt hållbar stadsutveckling och regional utveckling. I stadens visioner specifika för olika bostadsområden tar man hänsyn till förebyggande av segregation och resurserna fördelas därefter. Utvecklingen av ett digitaliserat servicenätverk som bygger på data i realtid möjliggör områdesspecifik planering som bygger på invånarnas behov samt att förebygga regional segregation i stadsplaneringen. Med sin verksamhet ser även staden till att det finns ett tillräckligt och mångsidigt utbud av ägar- och hyresbostäder till rimligt pris i regionen.

Åbo har förbundit sig att följa principerna för hållbar planering och byggande vid stadsbyggande. Stadsstrukturen utvecklas genom kompletterande byggande då man satsar på att förenhetliga stadsrummet och öka trivselen i områdena. Byggandet anpassas till de särskilda värdena i den befintliga miljön. Återanvändning av det gamla byggnadsbeståndet och kompetens inom renovering representerar resurs- och materialeffektivitet.

Den allt enhetligare stadsstrukturen i Åbo och de tjänster som stadsdelarna erbjuder minskar behovet av att förflytta sig och effektiva kollektivtrafiklösningar gör trafiken smidig. I Åbo stöds kompatibiliteten mellan olika trafikformer med konceptet Mobilitet som en tjänst och kollektivtrafiken utvecklas ur ett regionalt perspektiv. En enhetlig prissättning inom den regionala kollektivtrafiken gör det möjligt att enkelt ta sig mellan Åbo

och grannkommunerna med en biljett och till ett pris. Man understöder ökningen av gång- och cykeltrafiken som färdmedel genom att utveckla gångvägar och cykelleder.

Stadsborna som en del av stadsutvecklingen

I stadsutvecklingen tar man aktivt hänsyn till åbobornas egna erfarenheter av sin hemstad. Stads kärnans ställning som en livskraftig och öppen och trivsam miljö som är gemensam för stadsborna stärks. Salutorget är en mötesplats för stadsbor, en park och ett levande evenemangscentrum.

Åbo har som mål att alla invånare ska kunna känna sig som åbobor och vid behov kunna påverka sådant som de upplever som viktigt, såsom planering av tjänster och utveckling av staden, i synnerhet i deras egen närmiljö. Staden satsar starkt på delaktighet och användningen av digitala tjänster gör det möjligt för stadsborna att delta på ett mer mångsidigt sätt och i större omfattning oberoende av plats och tid.

Stabila värden i bevarandet av kultur och naturarv

Åbo har en historisk ställning som Finlands äldsta stad, Östersjöns hamnstad samt som centrum för förvaltning, kyrka, vetenskap, handel och industri. Åboregionen är den äldsta kulturmiljön i landet och i dess nationella landskap syns förutom en mångformig naturmiljö även ett urbant och industriellt arv. Åbo stad använder sin ställning som vägledande myndighet för markanvändning och byggande och har hand om bevarandet av såväl naturmiljön som kulturmiljön.

Exempel på åtgärder som vidtagits i Åbo

Förortsvision mot socialt hållbar stadsutveckling

Åbo stad utvecklar ett förortsvisionsverktyg med vars hjälp man kan identifiera bostadsområdenas styrkor och svagheter samt fördela resurser och utvecklingsåtgärder för en gemensam utveckling över förvaltningsgränserna. Målet är att skapa livskraftiga och attraktiva bostadsområden som erbjuder trivsamma, välfungerande och trygga vardagsmiljöer där alla invånare kan delta och uppleva att de tillhör gemenskapen. På alla

regionala forum som anordnas i storregionerna får invånarna chansen att tillsammans fundera över behoven i deras eget område och komma med idéer till förbättringar. Behoven kan gälla till exempel förbättringar i den egna livsmiljön, gemensam verksamhet, innovativa evenemang och nya typer av tjänster. Ett sätt att påverka är också boendebudgeten, som Åbo införde i början av 2020.

Bevarande av kultur och naturarv

Åbo är en av åtta städer i Finland där man har inrättat en nationalstadspark som uppfyller miljöministeriets kriterier. Nationalstadsparken är en grön korridor som förenar objekt som är viktiga för stadskulturen och -naturen. Syftet med den är att bevara och vårda de särskilda värdena i stadsnaturen och den urbana kulturmiljön. I Åbo är parkens kärna

miljön kring Aura å som delar Åbo centrum och ön Runsala utanför centrum. I stadsparken bygger bevarandet av kultur- och naturarvet på Åbo stads beslut, som genom beslutet om stadsparken är bundna till ett omfattande nätverk av värden. Åbo har en målbild som går ut på att utvidga nationalstadsparken exempelvis genom åtgärder som införs i samband med stadsplaneringen.

Mot mer hållbara färdssätt

I Åbo utvecklas mobiliteten på ett mångsidigt sätt och målet är att öka andelen hållbara färdssätt till 66 procent fram till 2030. Under de senaste åren har man särskilt satsat på vintercykling genom ett pilotförsök med nya metoder för vinterunderhåll och att införa ett stadscyckelsystem året runt. Staden satsar också på att öka antalet elbusslinjer. Dessutom har stadens anställda kunnat köpa ett förmånligt arbetsresekort för kollektivtrafiken sedan hösten

2019. Genom att öppna stadens trafikdata är det möjligt att utveckla företagssamarbetet inom trafiken. Det omfattande biljettsamarbetet inom den regionala kollektivtrafiken främjar också uppkomsten av smidiga resekedjor. Ett exempel på detta är möjligheten att köpa en kollektivtrafikbiljett samtidigt som man köper en fjärrtågbiljett. I Åbo fungerar stadsteaterns biljettprodukter även som kollektivtrafikbiljett.

Panorama över Aura å.
Bild: Åbo stad/Seilo Ristimäki

Översikt över statusen för måluppfyllelsen i Åbo

Med mål nummer elva vill man garantera en trygg boendemiljö för alla som bor i städerna samt säkerställa en ekonomiskt, socialt och ekologiskt hållbar tillväxt i städerna. Städernas struktur spelar en viktig roll för att uppnå hållbarhet. Klimatförändringen samt den allt snabbare urbaniseringen och digitaliseringen är exempel på fenomen som påverkar människors dagliga liv och verksamhetsmiljö i hela världen. I Åbo har man satsat långsiktigt på att utveckla en hållbar stadsstruktur och bland stadens funktioner identifierades flera exempel som främjar uppnåendet av målet. Av stadsstrategins indikatorer identifierades fem indikatorer som illustrerar målet i referensramen för hållbar utveckling.

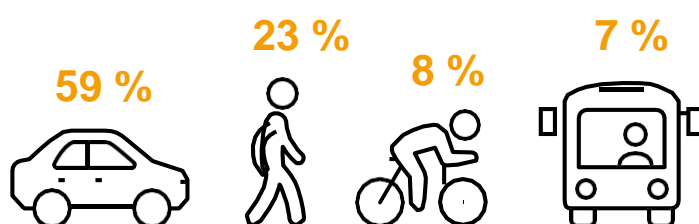
Indikatorer som ingår i stadsstrategin

Grön pil nedåt/uppåt = Positiv utveckling.
Röd pil nedåt/uppåt = Negativ utveckling.

Stadsstrategins indikator	Värdet på Åbos indikator*	Utvecklingstendens för Åbos indikator	Eftersträvd utvecklingstendens
Antalet resenärer inom kollektivtrafiken/invånare	2018: 115	Stabil	↑
Den regionala ekonomin	2017: 102,9	↑	↑
Minskning av växthusgasutsläppen	2018: 866,9 kt co2 kv/år	↓	↓
Stadsbornas delaktighet i utvecklingsprojekt	Ingen information ännu tillgänglig		
Tillgänglig service	Inga entydiga siffror		

Fördelningen mellan transportsätt i Åbo stadsregion:

- Bil 59 %
- Gång 23 %
- Cykel 8 %
- Buss 7 %
- Övrigt..... 3 %

Källa: Den nationella persontrafikundersökningen 2016, WSP Finland

Nyckeltal för Åbo i urval

Till bostäder
beviljades år 2019

1 722

bygglov

Befolkningstillväxt:

+1 %/år

Andel av det kommunala
avfallet som togs till en
avstjälningsplats (2018):

1,5 %

Befolkningstäthet
(2018):

779 inv./km²

Andel för gång, cykling och
kollektivtrafiken av alla
transportsätt

38 %

3 850 ha

områden som
måste
underhållas (2019)

I Åbo stadsregions
kollektivtrafik gjordes

26 600 000

resor 2018.

MÅL 12

Ansvarsfull konsumtion

Åbo stads strategiska mål är att förverkliga principerna för resurskloket. Åbo samarbetar aktivt med såväl regionala och nationella som internationella aktörer för att påskynda den cirkulära ekonomin. Åbo betraktar resurskloket som hållbar användning av naturresurser samt en avfallsfri och utsläppsfri verksamhet. Genom resurskloket minskar man också indirekta utsläpp som uppstår under materialens och produkternas livscykel.

I Åbo bedrivs det en aktiv verksamhet inom cirkulär ekonomi och man har många föregångare inom branschen. Regionala lösningar inom alltifrån avloppsreningsverk till avfallshantering och energilösningar står i centrum för den cirkulära ekonomin. Åbo främjar en cirkulär ekonomi från lokal till internationell nivå genom att påverka flera samarbetsnätverk och -processer inom cirkulär ekonomi. Åbo hör bland annat till de föregångarkommuner i Finland som främjar resurskloket (Finnish Sustainable Communities – FISU-nätverket) och samarbetar aktivt inom cirkulär ekonomi även internationellt, exempelvis inom ICLEI:s koalition Green Circular Cities.

Regionalt samarbete: Vägkarta för resurskloket

Åbo genomförde sin första process för en vägkarta för resurskloket 2015 genom att förbinda sig till målen för resurskloket. Egentliga Finland var första landskapet i Finland som fick en vägkarta för cirkulär ekonomi 2016–2017. Med utgångspunkt i regionens resurskloketarbete identifierade regionala intressegrupper behovet av en mer funktionell vägkarta med tydlig målsättning och uppföljning.

För Åboregionen sammanställs som bäst en ny typ av vägkarta för resurskloket, Circular Turku, för att påskynda övergången till en cirkulär ekonomi. Åbo stad förbereder vägkartan i samarbete med regionala partner, Sitra och ICLEI – Local Government for Sustainability-nätverket. Fem fokusområden har valts ut till vägkartan och runt dem planeras det åtgärder: Matkedja och näringskedjor, byggnader och byggande, energisystem, transport och logistik samt vattencirkulation. Till stöd för fokusområdena väljs genomgående teman till vägkartan, såsom offentliga upphandlingar och samarbete inom näringslivet, för att säkerställa att målen uppnås inom sektorerna som helhet.

Aktiva aktörer inom cirkulär ekonomi och företagsnätverk

I en undersökning som genomfördes av Framtidens forskningscentral 2019 identifierades cirka 700 olika aktörer som hade en koppling till cirkulär ekonomi i Åboregionen. Av dessa är över hälften företag som på ett synligt sätt omsätter en cirkulär ekonomi i praktiken, som är samarbetspartner till en offentlig aktör eller som verkar inom forskning och utbildning. Åboregionen har ett mångsidigt nätverk av aktörer inom cirkulär ekonomi och som exempel har alla huvudsakliga verksamhetsområden inom industrin – bio- och ICT-branschen, marin- och metallindustrin, byggbranschen, logistiksektorn och de kreativa branscherna – potential att i betydande grad främja en cirkulär ekonomi.

I Åbo finns aktiva företagsnätverk som främjar en cirkulär ekonomi: Bastu är en företagsinkubator som främjar och påskyndar verksamheten inom den cirkulära ekonomin i Åboregionen. Topinpuisto är ett nätverk av åtskilliga företag och forskningsinstitut och ett växande centrum för cirkulär ekonomi i vilket det finns företag inom avfalls- och miljöbranschen.

I Turku Science Park Oy:s CleanTurku-kluster finns det över 100 innovativa företag som fokuserar på bioekonomi och cirkulär ekonomi samt cleantech. Åbo ser ett omfattande samarbete mellan offentliga aktörer, företag, forskarsamhället och det civila samhället som en förutsättning för att den cirkulära ekonomin ska bli verklighet.

Exempel på åtgärder som vidtagits i Åbo

Resurskloka gärningar: Livsmedelstjänsternas koldioxidavtryck och systemet ”Saker i omlopp” (Tavarat Kiertoon)

Åbo arbetar aktivt för att minska livscykelutsläppen från sina måltidstjänster. Genom att minska matsvinnet och öka andelen vegetarisk mat strävar man efter en utsläppsminskning på 25 procent fram till 2029. Man har utrett vilka faktorer som påverkar koldioxidavtrycket från köksnätverket och de matjänster som staden köper in. Det finns också en koldioxidavtrycksräknare som gör det möjligt att följa upp matportionernas koldioxidavtryck. Åbo satsar på att förlänga materialens livscykel genom att möjliggöra en effektiv cirkulation av stadens eget

lösöre inom Åbo. Det digitala plattformen med öppen källkod, systemet Saker i omlopp, öppnar stadens möbler för påseende och gör dem tillgängliga för hela stadskoncernen. I Åbo har man dragit upp riktlinjer enligt vilka allt lösöre som tas ur bruk ska cirkulera i systemet via Valmennuspiste, som administrerar systemet. På så sätt blir inte exempelvis användbara möbler till avfall. Verksamheten i anslutning till systemet erbjuder dessutom meningsfulla arbetsuppgifter för långtidsarbetslösa och arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte.

Återanvändning av avfalls- och biflöden: anläggning och textilier

I Åboregionen satsar man på resurseffektiv anläggning och utnyttjande av överskottsmassor genom att bland annat behandla och lagra jordmaterial och stenmaterial, förädla rivningsavfall till byggnadsmaterial och samordna utnyttjandet av överskottsmassor från anläggningsarbeten. Dessutom undersöks exempelvis utnyttjande av muddermassor inom anläggning.

Sydvästra Finlands Avfallsservice Ab utvecklar i Åbo en förädlingsanläggning som påskyndar den cirkulära ekonomin för textilier i samarbete med andra finska avfallsanläggningar och nätverket Telaketju som främjar återvinning av textilier. Målet är en förädlingsanläggning i full skala som kan hantera hela Finlands avlagda textilier och även ta emot avlagda textilier från närliggande länder. Ett pilotprojekt med förädlingsanläggningen för avlagda textilier startas i Åboregionen 2020.

Industriella symbioser främjar en cirkulär ekonomi: exemplet Smart Chemistry Park

Att förbättra kunskaperna inom kemi är en central faktor i utvecklingen av lösningar för en cirkulär ekonomi, exempelvis inom plast-, byggnads- och elektronikindustrin. Smart Chemistry Park (SCP) är en innovationsplattform och ett nätverk för startupföretag och små och medelstora företag som producerar lösningar för bioekonomin och den cirkulära ekonomin. SCP grundades 2015 i Reso i ett samarbete mellan Turku Science Park och olika företag. Utvecklingen understöddes av städerna Åbo och Reso samt Sitra.

I dag finns det 14 företag inom kemi- och processindustrin i SCP:s lokaler, och totalt finns det cirka 60 företag i samarbetsnätverket. SCP erbjuder företag laboratorie-, pilottestnings- och kontorslokaler. Företag som är verksamma i lokalerna samarbetar genom att testa och utnyttja varandras sidoströmmar. Kärnan i SCP-modellen är utnyttjandet av sidoflöden från industrin i det omgivande industriområdet.

Takbaren Walo rooftop bar i centrala Åbo.

Bild: Visit Turku/Jemina Sormunen

Översikt över statusen för måluppfyllelsen i Åbo

I mål 12 strävar man efter att säkerställa hållbara konsumtions- och produktionssätt. Världens befolkning ökar i allt snabbare takt och jordens bärkraft tål inte en ständigt stigande konsumtionsnivå. Målet är att den ekonomiska verksamheten ska ge så mycket välstånd som möjligt samtidigt som utnyttjandet av naturresurser och föroreningen minskas. För att genomföra detta krävs det att man ändrar både konsumtionsvanor och tankesätt. Det skulle behövas 3,6 jordklot för att producera de naturresurser som den nuvarande konsumtionsnivån kräver.

Åbo stad strävar efter att främja etableringen av hållbara konsumtionsvanor i stadens verksamhet till exempel genom att utbilda ekostödpersoner till att ge arbetsplatserna och stadens koncernsammanslutningar handledning i hållbara verksamhetssätt. Även i stadens upphandlingar förbereds anvisningar för hållbara upphandlingar, som har som syfte att styra in upphandlingarna i staden i en mer hållbar riktning. Åbos stadsstrategi tar ställning till hållbar konsumtion. I stadsstrategin anges det att ett resursklokt verksamhetssätt ska omfatta all verksamhet i staden. Bland indikatorerna i Åbos stadsstrategi identifierades tre stycken som beskriver utvecklingen mot målet.

Indikatorer som ingår i stadsstrategin

Grön pil nedåt/uppåt = Positiv utveckling.
Röd pil nedåt/uppåt = Negativ utveckling.

Stadsstrategins indikator	Värdet på Åbos indikator	Riktning för utvecklingen av Åbos indikator	Eftersträvd riktning för utvecklingen
Nyttoanvändningen av avfalls andel som energi *	2018: 19 %	↓	↓
Nyttoanvändningen av avfalls andel som material	2018: 79,5 %	↑	↑
Åboregionens ekologiska fotavtryck	6,3 gha/år		

*Avfallet utnyttjas för närvarande inte som energi i Åboregionen, utan transporteras för återvinning utanför området.

Nyckeltal för Åbo i urval

I Åbo stad finns det

473

utbildade
ekostödpersoner

SCP

har producerat
lösningar för
bioekonomi och
en cirkulär
ekonomi sedan
2015

Enligt en
undersökning som
gjordes 2019 finns
det i området

700

aktörer inom en
cirkulär ekonomi

Inom staden
återvanns
under 2019

1 894

egna lösören

**På salutorget
i Åbo**

säljs och
konsumeras
närproducerad mat
och lokala produkter

©Seilo Ristimäki

MÅL 13

Klimatgärningar

Åbo är en av världens ledande klimatstäder (CDP:s A-lista 2019). Åbo bedriver klimatarbete i ett omfattande samarbete både regionalt, nationellt och internationellt. Det främsta målet för Åbos klimatpolitik är ett koldioxid neutralt stadsområde fram till år 2029 och ett klimatpositivt stadsområde efter det. Samtidigt som man förbereder sig inför begränsningen av klimatförändringarna förbereder man sig också på effekterna av dem.

Åbo stadskoncern samt högskolorna, företagen och medborgarna i området har en stark förmåga att lösa utmaningarna med klimatförändringarna. Staden skapar klimatlösningar i omfattande samarbete med det civila samhället, högskolorna och företagen så att Åboregionens inverkan när det gäller att lösa klimatförändringen är betydligt större än det egna området.

Åbos klimatgärningar

Åbo stads klimatplan 2029 följer Europeiska unionens gemensamma modell (SECAP, Sustainable Energy and Climate Action Plan). Stadsfullmäktige godkände enhälligt klimatplanen sommaren 2018. Planen styr systematiskt stadskoncernens verksamhet både för att bromsa och anpassa sig till klimatförändringen och den utmanar hela samhället till klimatgärningar.

Åbo stad har haft ett klimatprogram som godkänts av fullmäktige sedan 2009 och stadskoncernen har sedan 2000-talet gjort ett betydande klimatarbete och lyckats minska växthusutsläppen i regionen med över en tredjedel jämfört med 1990 års nivå. Fram till 2021 kommer utsläppen av växthusgaser i regionen åtminstone att ha halverats från 1990 års nivå.

De största utsläppsminskningarna har uppnåtts genom att övergå från fossil energi till förnybar energi. Vid sidan av energireformen bromsas klimatförändringen genom att göra trafiksystemet i regionen koldioxidsnålt och med en hållbar samhällsstruktur, genom att stärka kolsänkorna i området och genom att uppnå klimatansvar inom stadskoncernens egen verksamhet samt genom att utmana företag, samfund och medborgare i regionen till klimatgärningar och innovationer.

Beredskap inför klimatförändringen

Åbo analyserar de risker, sårbarheter och effekter som klimatförändringen medför i samarbete med experter från olika branscher, samfund, statsförvaltningen, högskolor och forskningsinstitut samt organisationer som en del av beredningen av klimatplanen 2029. Analysen ingår i klimatplansdokumentet liksom de åtgärdslinjer för beredskap och tillhörande mål som fastställts utifrån analysen. Klimatförändringen medför betydande konsekvenser för vattendragen och byggandet i Åboregionen samt omfattande ekologiska effekter. De ekologiska effekterna omfattar förutom naturvärdena även exempelvis matproduktionen. Riskerna när det gäller vattendrag och byggandet får betydande ekonomiska konsekvenser. Även väderfenomen som till exempel värmeböljor medför risker och konsekvenser. I samband med analysen granskade man preliminärt och identifierade också klimatförändringens indirekta effekter via exempelvis världsekonomin och migrationsrörelserna.

I samarbete mot klimatförändringen

Åbo skapar klimatlösningar genom ett starkt samarbete. I samarbete med ICLEI och andra föregångare utvecklar Åbo nya heltäckande klimatlösningar. Att vara internationell föregångare stärker Åbos ställning som utvecklings- och försöksområde för hållbara lösningar samt som mål för investeringar.

Åbos klimatgärningar lyfts också årligen fram på bred front i programmet för FN:s klimatkonferens.

Exempel på åtgärder som vidtagits i Åbo

Kuntalaisten Energiakäänne

För att klimatmålen ska uppnås krävs det också att kommuninvånarna deltar aktivt i klimatåtgärderna. De största utsläppen kommer från energiförbrukningen. Åbo stad och Sitra genomförde 2018–2019 ett gemensamt projekt för Åboborna, Energiakäänne. I projektet förbättrades kommuninvånarnas möjligheter att investera i fastighetsspecifika solenergilösningar, banker uppmuntrades till grön kreditgivning till privatpersoner och man samlade koncernsammanslutningarnas

viktigaste projekt för energibesparing och hållbar energi. Man började använda ett nytt energipositivt bostadskvarter med studentbostäder, som producerar mer el än det förbrukar och under vilket det finns ett jordvärmefält. I stadens hyresbostäder genomfördes tillsammans med invånarna sparkampanjer för varmvatten och värme, som gav besparingar på miljontals euro.

Klimatinvesteringar i samarbete med Europeiska investeringsbanken

Åbo och Europeiska investeringsbanken (EIB) genomför tillsammans ”Turku Urban Infrastructure”, ett investeringsprojekt värt 334 miljoner euro. Investeringarna görs på ett mångsidigt sätt i byggnader, den byggda miljön, teknisk infrastruktur samt kollektivtrafiken. I enlighet med låneavtalet från 2019 lånar EIB ut ett investeringspaket på 150 miljoner euro. Det finansiella samarbetet med EIB

möjliggör betydande klimatinvesteringar i Åbo och har i betydande grad bidragit till stadens beredskap att utvärdera, planera och motivera sina investeringar ur ett klimatperspektiv. I enlighet med klimatplanen förenar staden klimat- och ekonomistyrning. Som en del av genomförandet av investeringspaketet utreder EIB och Åbo också kostnadseffektiviteten i investeringar i beredskapen inför klimatförändringarna.

Klimatvänlig skogsplan

Åbo ser skogarna och grönområdena som en betydande resurs när det gäller att bromsa klimatförändringen och anpassa sig till dess effekter. En hållbar förvaltning och användning av dem ger också goda hälsoeffekter och främjar den biologiska mångfalden. Åbo stad reviderade sin skogsplan hösten 2019. Den nya planen syftar till att stärka kolsänkorna och mångfalden. Avverkningsmålet minskades till 40 procent

av den årliga tillväxten – vilket avsevärt ökar kolsänkan och möjliggör mer mångsidiga planterade skogar i samma ålder. Med kolsänkan i våra skogar är det i framtiden möjligt att kompensera exempelvis utsläppen från personbilstrafiken i Åbo. Skogarna och grönområdena skyddar även staden mot konsekvenserna av extrema väderfenomen. Skogar som sköts enligt hållbara principer tryggar i högre utsträckning naturens mångfald i och med att klimatet blir varmare.

Åbo legendariska stadsfärja Föri går på el.
Bild: Åbo stad/Seilo Ristimäki

Översikt över statusen för måluppfyllelsen i Åbo

I mål nummer tretton är den gemensamma målbilden att agera snabbt mot klimatförändringen och dess konsekvenser. De risker som uppvärmningen av klimatet medför, som översvämningar, erosion, höjning av havsvattenståndet och oförutsägbara väderfenomen, är också ett hot mot Åbo. Klimatförändringarna berör alla och det krävs omedelbara åtgärder för att bekämpa dem. Åbo har det ambitiösa målet att vara en koldioxidneutral stad år 2029 och Åbo gör ett omfattande arbete för att stoppa klimatförändringarna och anpassa sig till förändringar. Mål nummer tretton i stadsstrategin är passande för att ge en direkt beskrivning av två indikatorer.

Indikatorer som ingår i stadsstrategin

Grön pil nedåt/uppåt = Positiv utveckling.
Röd pil nedåt/uppåt = Negativ utveckling.

Stadsstrategins indikator	Värdet på Åbos indikator*	Riktning för utvecklingen av Åbos indikator	Eftersträvd riktning för utvecklingen
Minskning av växthusgasutsläppen	2018: 866,9 kt co ₂ kv/år	↓	↓
Andelen förnybara energikällor av fjärrvärmeproduktionen	2018: 50 %	↓	↓
Gång-, cykel- och kollektivtrafikens andel av alla trafikformer	2016: 38 %		↑
Logistiska förbindelser TenT			

Var utsläppen i Åbo kommer ifrån (2019)

- Fjärrvärme.....**36 %**
- Vägtrafiken.....**21 %**
- Konsumenternas elförbrukning .**12 %**
- Industri och arbetsmaskiner.....**9 %**
- Separat uppvärmning.....**7 %**
- Övriga trafikslag.....**6 %**
- Elvärme och jordvärme.....**3 %**
- Industrins elförbrukning.....**3 %**
- Avfallshantering**2 %**
- Jordbruket**1 %**

Bilaga 3 till rapporten innehåller en närmare beskrivning av utsläppsutvecklingen i Åboregionen.

Nyckeltal för Åbo i urval

De största utsläppskällorna för växthusgaser i Åbo är

fjärrvärme och vägtrafik

(förhandsuppgifter för 2020)

Åbos kollager per hektar 2019:

105 t/ha

Fjärrvärme och fjärrkyla som produceras i reningsprocessen för avloppsvatten i Åboregionen minskar koldioxidutsläppen i området med cirka

80 000 ton

per år.

Ett koldioxidneutralt Åbo – mål

Jämförelse av utsläppen med 1990 års nivå:

- 2021 minskat med 50 %
- 2021 minskat med 65–75 %
- 2029 koldioxidneutralt stadsområde, det vill säga Åbos nettoutsläpp är noll.
- 2029 och framåt en klimatpositiv stad som binder mer koldioxidutsläpp än den producerar.

Visste du att det årligen planteras

1 000 nya träd i parkerna i Åbo och att totalt

34 000 träd ska skötas?

MÅL 14

Livet under vattnet

Åbos vattendrag är en viktig och unik faktor för stadens dragningskraft. Aura å rinner genom det historiska Åbo mot Östersjön och vid åmynningen börjar den unika skärgården. De viktigaste vattendragen i Åbo är förutom Aura å som går genom staden Kakskertasjön, S:t Mariebassängen och Illoistenjärvi samt havsområdet utanför Åbo. Åbo är en föregångare när det gäller skydd av havet. Åbo och Helsingfors stads gemensamma vattenskyddsprogram, Östersjöutmaningen, grundades 2007 för att skapa en riktning för havsskyddet och engagera städerna i skyddsarbetet i Östersjön.

Åbo delar den gemensamma oron för Östersjöns tillstånd och är aktivt i att skydda den

Åbo berörs av Östersjöområdets gemensamma utmaningar. Eutrofiering är ett allvarligt problem i nästan hela Östersjön. Dessutom finns det oroväckande många skadliga kemikalier och mikroplaster i vattenmiljöerna. Av dessa anledningar är många ekosystem och livsmiljöer i Östersjön hotade. Klimatförändringen och Östersjöns tillstånd är starkt förbundna med varandra, så åtgärder mot klimatförändringen främjar också en förbättring av tillståndet för Östersjön. På grund av de varmare vintrarna och den ökande nederbörden ökar näringsurlakningen i och med den diffusa belastningen. Över hälften av naturtyperna på kusten har bedömts vara hotade och en fjärdedel nära hotade. På ytan är andelen hotade naturtyper cirka fem procent. Hälften av Östersjöns naturtyper i havet är antingen starkt hotade eller sårbara.

Åbo arbetar aktivt med skyddet av Östersjön och Skärgårdshavet och strävar genom sina egna nätverk också efter att påverka verksamheten i de övriga städerna i Östersjöområdet för att förbättra Östersjöns tillstånd. Målet med Åbos vattenskyddsprogram, Östersjöutmaningen, är att engagera städer, kommuner och organisationer i frivilliga skyddsåtgärder för Östersjön. Staden genomför frivilliga skyddsåtgärder via gemensamma åtgärdsprogram. Det första åtgärdsprogrammet genomfördes 2008–2013, det andra 2014–2018 och det tredje genomförs 2019–2023. Åtgärdsprogrammen tar hänsyn till EU:s Östersjöstrategi och rekommendationerna från Kommissionen för skyddet av Östersjöns marina miljö HELCOM

för att främja skyddet av Östersjön samt regionala miljöstrategier och miljöprogram.

I Åbo har man satsat på kvaliteten på avloppsvattnet som återförs till vattendragen. Vattnet som förs ner i vattendragen via Kakolabackens avloppsreningsverk är av olika kvalitet. Belastningen på vattendragen orsakas av diffus belastning i form av direkta avrinningar samt näringsämnen och föroreningar som följer med dagvattnet. Genom att kontrollera dagvattnet kan man undvika förbiledning som försämrar reningen av avloppsvattnet vid reningsverket. Förebyggandet av föroreningen av vattendrag främjas till exempel med hjälp av gemensamma städinsatser på stränderna som anordnas i Åbo varje år. Åbo är även en aktiv del av gemenskapen i Östersjöområdet och deltar i flera projekt som har som mål att förbättra vattendragens status och vattenkvalitet.

Det finns mycket i övrigt att önska när det gäller vattendragens status

Enligt kontrollundersökningarna 2018 varierade den ekologiska statusen i havsområdet utanför Åbo beroende på vilken egenskap som kontrollerades. Enligt en helhetsbedömning var vattenkvaliteten i de närliggande sunden otillfredsställande, medan den i de öppna vattenområdena var tillfredsställande.

Statusen för Aura å som strömmar genom Åbo klassificeras som otillfredsställande. Ån belastas huvudsakligen av dagvatten från avrinnings- och glesbebyggelse inom jordbruket. Avloppsvattnet från de kommunala avloppsreningsverken leds inte längre ut i Aura å, utan allt kommunalt avloppsvatten behandlas centraliserat på Kakolabackens avloppsreningsverk i Åbo.

Exempel på åtgärder som vidtagits i Åbo

Insamling av näringsämnen i vattendrag

Man strävar efter att förebygga näringsflödet till vattendragen genom att bygga skyddsremsor vid de åkrar som ägs av staden. Dessutom planeras och införs skyddszoner, våtmarker samt bottendammar längs åar och bäckar. Föremål för belastningsobjekt inom jord- och skogsbruket

lokaliseras i de markområden som ägs av staden och man genomför ett projekt för att bygga sedimenteringsbassänger och anlägga våtmarker. Även underhåll av bebyggda objekt beaktas.

Bekämpning av skadliga ämnen och oljeskador

Åbo Hamn avstår från att deponera muddermassor i havet och deltar i projektet Oil Spill, som har som mål att öka oljebekämpningsberedskapen i kustområdena i Östersjöområdet. I projektet ansvarar ministerier, myndigheter och frivilligorganisationer

samt representanter för universitet och den petrokemiska industrin tillsammans för oljebekämpningen. Egentliga Finlands räddningsverk ansvarar för ledningen av övningsverksamheten och utbildningssamarbetet i projektet.

Delaktighet och utbildning

Åboborna hade möjlighet att lägga fram åtgärdsförslag om skyddet av Östersjön i webbtjänsten Kerro kantasi i december 2019. Av förslagen valde man att genomföra siktning av skräp i dagvatten, restaurering av stadsbäckar och informera om hur skadliga båt kemikalier är under 2020.

Idétävlingen WeSeaChallenge som är öppen för alla sökte innovativa lösningar i vilka man genom att använda satellitdata

skulle kunna öka medvetenheten om havsområdets tillstånd och främja åtgärder för att förbättra det.

Genom samarbete med skolorna får man med sig ungdomar i skyddet av Östersjön. Gymnasiet Turun klassillinen lukio och Åbo stad genomförde i samarbete Östersjövideor läsåret 2019–2020, medan eleverna på linjen för naturvetenskaper på gymnasiet Kaarinan lukio och gymnasiet Turun Suomalainen Yhteiskoulu anordnade ett seminarium om Skärgårdshavet i mars 2019.

Åbo skärgård.

Bild: Åbo stad/Esko Keski-Oja

Översikt över statusen för måluppfyllelsen i Åbo

Mål 14 handlar om att skydda haven och främja en hållbar användning av haven och de resurser som de erbjuder. Haven är en av de viktigaste faktorerna som möjliggör liv på jorden. De påverkar till exempel mängden regn- och dricksvatten samt syrehalten, vädret, klimatet och maten. I Åbo är havet och skärgården en viktig turistattraktion och en källa till rekreation samt en viktig handels- och trafikled. Som andra stad som genomför Östersjöutmaningen är Åbo en aktiv aktör i att utveckla hållbara havs- och kustområden. På stadsstrateginivå identifierades inga indikatorer som direkt beskriver målet.

Indikatorer som ingår i stadsstrategin

Grön pil nedåt/uppåt = Positiv utveckling.

Röd pil nedåt/uppåt = Negativ utveckling.

Stadsstrategins indikator	Värdet på Åbos indikator	Riktning för utvecklingen av Åbos indikator	Eftersträvd riktning för utvecklingen
Inga identifierade indikatorer			

Åbo stad stödjer Skyddsfonden för Skärgårdshavets verksamhet

Fonden har finansierat över 50 konkreta vattenskyddsprojekt under de senaste tio åren

Nyckeltal för Åbo i urval

Åbo har i
åtgärdsprogrammet för
Östersjötmaningen
planerat

97 åtgärder som främjar
Östersjöns status
2019–2023

73
av de planerade
åtgärderna har inletts eller
pågår (2019)

I Åbo pågår **17** aktiva
projekt för extern
finansiering
som främjar Östersjöns
välbefinnande (2019)

Åbo har extern finansiering för
projekt som främjar Östersjöns
välbefinnande 2019–2023 på:

2,9 M €

228 000

kubikmeter avloppsvatten
från olika fartyg
har avletts från Åbo
hamn för behandling
2014–2018

Deponeringen av
muddermassor
i havet slopades
2019

Åbo etablerade Östersjötmaningen
tillsammans med Helsingfors år 2007.
2019 gick över

300 organisationer
med i det internationella
Östersjötmaningsnätverket.

MÅL 15

Livet ovan jord

Miljöskydd och den biologiska mångfalden är viktigt för Åbo. Åbos läge mellan land och hav vid Östersjöns kust erbjuder ett mångsidigt och vackert naturlandskap. I planläggningen tar Åbo hänsyn till bevarandet av den biologiska mångfalden och eventuella hotade arter.

Mångfalden främjas genom hållbar skogsvård

I enlighet med Åbo stads skogsplan är principen för skogsvården att skogarna förnyas med metoder som är förenliga med att fortlöpande låta skogarna växa och som uppmärksammar tryggheten av den biologiska mångfalden, hejdandet av klimatförändringen samt förbättringen av skogarnas rekreativ användning. I skogarna med ädla lövträd genomförs i synnerhet skötselåtgärder som gynnar ekarna. Genom att minska avverkningsmålen tryggar Åbo skogarnas mångfald och ökar området koldioxidlager. Tidigare var Åbos avverkningsmål 60 procent av skogarnas årliga tillväxt. Nämnden beslutade att nivån skulle sänkas betydligt. Målet enligt den nya skogsplanen är 40 procent. Beslutet ökar skogarnas förmåga att binda kol med flera tusen ton under de närmaste åren.

Stadsnaturen är en trivsamt livsmiljö

Åbo nationalstadspark är det värdefullaste kärnområdet för stadens grön- och rekreativ nätverk. Stadsparken täcker ett cirka 15 kilometer långt område från Erstans havsområde ända till den levande historiska byn Kurala. Parkens hjärta är miljön vid Aura å.

Inom Åbo stads område finns det 18 naturskyddsområden som inrättats genom naturvårdslagen och vars sammanlagda areal är cirka 800 hektar. Städernas grönområden har en mycket positiv inverkan på stadsbornas trivsel och hälsa. Enhetliga grönområden fungerar också som grönkorridorer som främjar arternas mångfald.

Vi tryggar våra mångsidiga arter

Naturen i Åbo regionen är exceptionellt mångsidig i Finland. I staden har man påträffat cirka 12 procent av Finlands hotade arter. Områdena med de största förekomsterna är de gamla eklundarna i Runsala och Katrinedal. I en hotbedömning i Åbo har man observerat 189 hotade arter i Finland.

I fågelvikarna och på strandängarna genomförs årligen bete och röjning av vass. Det är viktigt för Åbo att de hotade naturtyperna, såsom våtmarker och myrområden, återställs. Åbo stad fastställer i principerna för jakttillstånd att djurarter som klassificerats som hotade eller nära hotade inte beskogas inom dess område och att förekomsten av hotade arter beaktas i byggprojekt.

Exempel på åtgärder som vidtagits i Åbo

Restaurering av myrar

På högmossen i Pomponrahka har man restaurerat myren. Vattenbalansen i Pomponrahka har störts till följd av flera åtgärder som vidtagits i området och dess närmiljö och därmed har arterna i Natura-områdets livsmiljö minskat. Man har strävat efter att återställa vattenbalansen i myrområdet genom bland annat uppdamning

av området intill omfartsvägen så att myrvattnet inte rinner in i diken och dräneringskonstruktionerna längs omfartsvägen. I området har man också avlägsnat rikligt med barrträd, i synnerhet tallar, för att myrens växtlighet ska återgå till det normala och trädens uttorkande effekt ska minska. Härnäst planerar man att täppa till de öppna diken i Pomponrahka.

Man tar hand om sårbara naturtyper

I augusti 2018 inleddes det sexåriga projektet Rannikko-Life, vars syfte är att främja skötseln av Natura-områdena. Projektet omfattar Natura-områdena Runsala, Katrinedal, Rauvola, Rauvolanlahti och Pähkinäinen. Åtgärderna som genomförs inom projektet inriktas på

lundar och skogar med ädla lövträd, strandängar och torrängar i Natura-områdena. Andra åtgärder inom projektet är bland annat byggande av våtmark i Runsala, bekämpning av främmande arter i alla Natura-områden samt främjande och utveckling av naturskolan och guidningen i Runsala.

Genom att bekämpa främmande arter tryggas bevarandet av inhemska arter

Antalet främmande arter har endast utretts i Runsala som en del av projektet Rannikko-Life. Även om man inte känner till de främmande arternas utbredning har bekämpning av dem pågått i mer än 10 år i områden som ägs av staden. Bekämpningsåtgärderna har koncentrerats till jätteloka, jättebalsamin, spansk skogssnigel och främmande smårovdjur, såsom mink och mårhund.

Bekämpningsåtgärder vidtas särskilt i naturskyddsområden och i deras närområden.

För bekämpning av främmande arter har man anställt 4–7 personer för arbete som utförs i terrängen under sommarperioden. När det gäller främmande smårovdjur har bekämpningsåtgärder främst satts in i samarbete med lokala jaktsällskap.

Kurjenrahka nationalpark.
Bild: Visit Turku/Petri Hautala

Översikt över statusen för måluppfyllelsen i Åbo

Målet är att skydda och återställa jordegosystemen, främja en hållbar användning av dem samt stoppa utarmningen av marken och den biologiska mångfalden. Skyddet av livet ovan jord är av största vikt för att bevara ekosystemtjänsterna. På strategisk nivå är mål nummer femton underrepresenterat och i Åbos stadsstrategi finns inga indikatorer som mäter målet.

Indikatorer som ingår i stadsstrategin

Grön pil nedåt/uppåt = Positiv utveckling.
Röd pil nedåt/uppåt = Negativ utveckling.

Stadsstrategins indikator	Värdet på Åbos indikator	Riktning för utvecklingen av Åbos indikator	Eftersträvd riktning för utvecklingen
Inga identifierade indikatorer			

Allmänna mål i skogsplanen 2019–2029:

- trygga den biologiska mångfalden
- hejda klimatförändringen
- förbättra rekreativsmöjligheterna i skogarna och
- skogsvårdens ekonomiska intäkter

Nyckeltal för Åbo i urval

Åbos äldsta
naturskyddsområde är
Choraeus område i Runsala
som grundades

1933

Skogsplanen
omfattar

4 295

hektar skogsmark

Av skogarna i Åbo
avverkas högst

40 %

av trädbeståndets årliga
tillväxt

i Åbo finns
det

18

naturskydds-
områden

Naturskydds-
områdenas yta är

603

hektar

i Åbo

**är artbeståndet
mångsidigt**

MÅL 16

Fred, rättvisa och god förvaltning

Åbo betonar ärlighet, rättvisa, ett jämlikt bemötande och öppenhet i all sin verksamhet. De verksamhetslöften som är vägledande för stadens personal är invånar- och kundorientering, ansvar och tolerans samt förnyelse och samarbete. Staden strävar efter att, tillsammans med kommuninvånarna, bygga en stabil och trygg miljö, respektera kommuninvånarnas och personalens lagliga rättigheter samt främja deras välbefinnande och trivsel.

Åbos verksamhetslöften skapar en grund för god förvaltning

Åbos stadsstrategi och verksamhetslöften innehåller val, värderingar och principer som man vill betona inom stadens verksamhet. Invånar- och kundorientering innebär att Åbo värdesätter sina invånare och kunder och involverar kommuninvånarna i utvecklingen av högklassiga och lättillgängliga tjänster i samarbete med stadens samarbetspartner.

Ansvarsfullheten och toleransen manifesteras genom att staden strävar efter att följa principerna för en hållbar utveckling i all sin verksamhet och bära ansvar för en trivsam och trygg livsmiljö nu och i framtiden. Åbo främjar acceptans av olikheter, gemenskap och jämlikhet i hela staden. Stadens ägarpolitik bygger på samma principer och styr verksamheten i de bolag och samfund som ägs av staden. Åbo stad har utarbetat gemensamma etiska principer som är vägledande för hela stadens verksamhet, enligt vilka man tar hänsyn både till kommuninvånarnas och stadens medarbetares rättigheter, rättvisa i verksamheten samt beslutsfattarnas oberoende. Arbetstagarnas och beslutsfattarnas personliga intressen får inte påverka beslutsfattandet eller verksamheten på någon nivå.

Kunskapsledning och ett inkluderande och genomsynligt beslutsfattande

Åbo stad har som mål att beslutsfattandet och kommunikationen ska vara öppen, aktuell, förutseende och sanningsenlig och ge stadsborna, massmedierna, myndigheterna och andra intressegrupper tillräcklig och ändamålsenlig information om beslutsfattandet och tjänsterna.

Beslutsfattandet i Åbo ska vara genomsynligt och konsekvent. För att hela stadsorganisationen ska kunna utvärdera sina resultat och framgångar måste bakgrundsinformation vara öppen och fritt tillgänglig, besluten ska bygga på bästa möjliga information och måluppfyllelsen ska mätas och följas upp. Öppna data ger nya möjligheter till att öka genomsynligheten, vilket är något som Åbo vill vara bland de bästa i världen på att använda sig av. Staden deltar i olika regionala, nationella och internationella nätverk för öppen information, som exempelvis Open and Agile Smart Cities.

Åbo är en trygg stad

Åboborna är nöjda med säkerheten i sina bostadsområden. I Åbo begås det relativt få brott mot personer och det begås relativt få våldshandlingar internationellt sett, 7,7 per tusen invånare. Siffran är dock hög med finska mått mätt. Likaså förekommer det fler egendomsbrott och mer rattfylleri än i andra stora städer i Finland. Med undantag av narkotikabrott har antalet brott dock minskat.

Åbo har lyft fram säkerheten som ett av de delområden som ska främjas i form av spetsprojekt. För stadens räkning skapas en lägesbild av säkerheten som förbättrar situationsmedvetenheten i störningssituationer samt förmågan att förutse förändringar i säkerheten i staden. För att öka den regionala säkerheten och välfärden har Åbo satsat på invånarnas delaktighet samt utvecklat och prövat nya verksamhetsmodeller för att öka delaktigheten och möjligheterna att påverka. Man satsar på invånarnas trygghetskänsla genom att exempelvis öka belysningen och kameraövervakningen i områden som anses otrygga. Kommuninvånarnas säkerhet tryggas också genom att exempelvis säkerställa att kunduppgifterna och behandlingen av dem är datasäkra och att deras integritet skyddas.

Exempel på åtgärder som vidtagits i Åbo

Säkerhetsplan

Syftet med säkerhetsplanen är att öka känslan av säkerhet och öka säkerheten för alla kommuninvånare genom att minska antalet olyckor, olycksfall, brott och störningar. Åbo stads säkerhetsplan utarbetades med utgångspunkt i en säkerhetsenkät och expertanalyser. Några av de viktigaste

frågorna som identifierades var att öka boendesäkerheten, dokumentering av säkerheten i fastigheterna för myndigheternas bruk och att ge en ökad känsla av säkerhet. De aktörer som deltar i genomförandet av planen rapporterar årligen om hur de har genomfört säkerhetsplanen.

Förebyggande av våldsbejakande extremism

Det lokala samarbetsnätverket består av representanter för stadens verksamhetsområden, polisen, skyddspolisen, CKP, försvarsmakten och brottspåföljdsregionen. De centrala åtgärder som vidtas av nätverket är regelbundna lägesöversikter och informationsutbyte, stöd för multiprofessionellt samarbete, samarbete med olika organisationer och sammanslutningar, att anordna utbildningar/workshopar samt delta i nationella och internationella evenemang.

Målet är att stärka det regionala, samordnade samarbetet, utveckla de regionala och lokala aktörernas kompetens samt främja en dialog mellan olika samfund. Med hjälp av modellen får aktörerna i området vid behov bättre kontakt med aktörer som är centrala för verksamheten. Samtidigt förbättras informationsgången samtidigt som kommunikationen kan harmoniseras och dialogen och växelverkan ökar mellan aktörerna.

Delaktighet i Åbo – Många sätt att påverka

Delaktighet innebär ett närmare samarbete mellan invånarna, de som förbereder ärenden och de förtroendevalda. Stadens verksamhet ska svara på nya situationer för invånarna och företagen samt deras behov. Genom delaktighet strävar man efter nöjda invånare och smarta sätt att producera offentliga tjänster. Det finns representanter för alla Åbo stads verksamhetsområden i

utvecklingsgruppen för tillgänglighet och delaktighet, som har till uppgift att främja delaktigheten och utveckla verksamhetssätten för delaktighet i hela staden.

I Åbo är delaktigheten indelad i tre områden: Delaktighet i beslutsfattandet, delaktighet i planering och delaktighet i verksamheten.

Åbo stadshus.
Bild: Åbo stad/Vesa Aaltonen

Översikt över statusen för måluppfyllelsen i Åbo

I mål nummer sexton går vi mot fredliga samhällen, en strävan efter att garantera rättstjänster för alla och mot att bygga upp en effektiv och ansvarsfull praxis på alla nivåer. Frihet från våld, respekt för de mänskliga rättigheterna, genomsynlighet i beslutsfattandet och ansvarstagande är grundpelare i fredliga samhällen och därmed en hållbar framtid.

I Åbo granskas mål nummer sexton särskilt ur perspektivet god förvaltning och stadsbornas delaktighet. Många av de indikatorer som mäter Åbo stadsstrategi lämpar sig för att beskriva framstegen för mål nummer sexton.

Indikatorer som ingår i stadsstrategin

Grön pil nedåt/uppåt = Positiv utveckling.
Röd pil nedåt/uppåt = Negativ utveckling.

Stadsstrategins indikator	Värdet på Åbos indikator	Riktning för utvecklingen av Åbos indikator	Eftersträvd riktning för utvecklingen
Åbobornas uppfattningar om kommunala tjänster	2019: 3,64	 *	
Delaktighet i utvecklingsprojekt			
Säkerhet			
Tjänsternas tillgänglighet			
Verksamhetens produktivitet	2018: 5 706 €/invånare		

* jämfört med granskningsåret 2016. Nöjdheten har dock sjunkit vid de två senaste granskningarna och ligger nu på samma nivå som genomsnittet bland jämförelsestäderna.

Fullmäktiges sammanträden strömmas i realtid

Nyckeltal för Åbo i urval

Valdeltagandet i
kommunalvalet
2019 var
59 %

Befolkningens
upplevda
livskvalitet (2018):
54,5

Skatteprocent,
kommunalskatt:
19,5 %

Brott mot liv och
hälsa 2018
(antal/1 000 invånare):
7,7

MÅL 17

Samarbete och partnerskap

Främjandet av hållbar utveckling kräver ett starkt engagemang och stor hängivenhet från stadens beslutsfattares sida. Samarbete och partnerskap, att dela information, lärande och att hjälpa varandra skapar enorma möjligheter. De utmaningar som städer, länder och vår jord står inför kan endast lösas genom samarbete. Betydelsen av samarbete betonas på stadsnivå, eftersom städernas påverkansmöjligheter och resurser, såsom pengar, kompetens och personal, är begränsade. Med nya verksamhetssätt och modeller kan man tillsammans utnyttja invånarnas, kundernas olika intressegruppers, aktörers och samarbetspartners potential och kunskaper för allas bästa.

Åbo stad är en lokalt, nationellt och internationellt känd aktiv och initiativrik aktör och en föregångare inom hållbar utveckling. Samarbetet begränsas inte enbart till den egna lokala regionen eller landet, utan omfattar även internationellt samarbete och partnerskap.

Åbo nationellt

På landskapsnivå är Åbo stad en betydande faktor och aktör. Till exempel genom att satsa på utbildning har Åbo en stark inverkan på områdets kompetens och därmed även på företagen och industrin samt hela regionens ekonomi. Stadens samarbets- och partnerskap på lokal nivå har nära kontakter med olika forskningsinstitut, universitet och högskolor, industrin och företagssektorn samt aktörer på organisationsnivå.

På nationell nivå bedriver Finlands största städer ett betydande samarbete med varandra antingen direkt eller via flera olika nätverk. Utöver detta bedriver Åbo också ett nära samarbete med de övriga kommunerna i Åboregionen samt med olika kommuner och städer på nationell nivå. Samarbete bygger på uppskattning, öppenhet och förtroende. Vi skapar framgång tillsammans.

Åbo globalt

Åbo har länge varit en aktiv initiativtagare i olika samarbetsnätverk på internationell nivå. Åbo har haft en stark och proaktiv roll i

Östersjöområdet. Åbo har varit berett att ta ansvar och samarbeta med andra städer och intressegrupper. Åbo har varit en central medlem i Östersjöstädernas förbund som bildades 1991 och har sedan 1997 stått värd för sekretariatet för Kommissionen för hållbara städer inom Östersjöstädernas förbund i Åbo.

Staden har ett omfattande samarbete i europeiska nätverk och Åbo är aktivt i vänortsverksamheten. I synnerhet samarbetet med S:t Petersburgs stad har varit omfattande och även inriktat sig på en hållbar utveckling i städerna. Kärnan i samarbetet är ett öppet informationsutbytes- och projektsamarbete på internationell nivå mellan staden och andra aktörer.

Åbo har blivit en internationellt känd faktor och aktör i synnerhet genom sina klimatgärningar. Åbo deltar aktivt i FN:s klimatmöten och har varit en aktiv medlem i ICLEI sedan 1994. Genom samarbete är Åbo med och löser klimatförändringens utmaningar och utvecklar en koldioxidneutral cirkulär ekonomi i gott samarbete på alla nivåer från lokal till global nivå.

Exempel på åtgärder som vidtagits i Åbo

Union of the Baltic Cities – Sustainable Cities Commission

Åbo har sedan 1997 stått värd för sekretariatet för miljö och hållbar utveckling på Östersjöstädernas förbund (Union of Baltic Cities, UBC). Sekretariatet har till uppgift att förbereda och stärka verksamheten inom miljö och hållbar utveckling i UBC:s medlemsstäder. Sekretariatet har varit samordnare för flera sektorsöverskridande projekt, stått värd för stora stads-konferenser och skapat olika kampanjer. UBC-medlemstädernas enkäter har haft en särskilt viktig roll. Med hjälp av dem har riktningen för den hållbara utvecklingen

och utmaningarna i städerna följts upp och utgjort en grund för städernas utvecklingsprojekt. Sedan 2017 har UBC uppmuntrat sina medlemsstäder att i klimat- och vattenfrågor rapportera till den globala organisationen CDP (Carbon Disclosure Project), då de genom dem får en internationell jämförelsegrund för sin egen verksamhet och sina resultat. Åbo har aktivt främjat en utveckling med sikten mot att hitta lösningar för större kunskap och hållbar utveckling.

WHO healthy cities network

Åbo har deltagit aktivt i Världshälsoorganisationens (WHO) nätverk Friska städers verksamhet sedan 1987 och stått värd för sekretariatet för Östersjöns Friska städer sedan 1998. Sekretariatet har som mål att främja en god hälsa bland invånarna i städerna kring Östersjön och att stödja WHO:s program och tjänster. Arbetet utförs tillsammans med Åbo universitet, Åbo handelshögskola, Åbo

Akademi och Folkpensionsanstalten. Genom verksamheten stöds och utvecklas bland annat e-hälsovårdstjänster som underlättar för invånarnas att utträtta ärenden samtidigt som man tar hänsyn till stadsplaneringens hälsoeffekter och att öka invånarnas välbefinnande. Målet är också att lyfta fram jämlika och sunda möjligheter och levnadsvanor samt vikten av en trygg sexualundervisning.

Europaforum

Åbo uppmuntrar också kommuninvånarna att delta i samhällsdebatten och att påverka. Det möjliggörs bland annat av toppevenemanget ekonomi och politik, Europaforum, som sedan 2018 är ett evenemang som hålls årligen och som är öppet för alla i Åbo. Forumet erbjuder aktuell EU-information och främjar ett öppet samtal mellan medborgare och beslutsfattare som bygger på forskningsbaserad information. I centrum för Europaforum

står demokrati samt öppen diskussion och dialog mellan olika samhällsaktörer, såsom politiska beslutsfattare, frivilligorganisationer, näringslivet, arbetsmarknadsorganisationer, experter och medborgare. Evenemanget har blivit en mycket populär diskussions- och mötesplats där olika aktörer kan utbyta åsikter och dela erfarenheter.

Europaforum i Åbo Bild: Åbo stad

Översikt över statusen för måluppfyllelsen i Åbo

Mål nummer sjutton handlar om att stärka införandet av en hållbar utveckling och globalt partnerskap. Det är inte möjligt att uppnå målen för hållbar utveckling utan samarbete mellan regeringarna, den privata sektorn och det civila samhället. Samarbetet måste innefatta den internationella, nationella och lokala nivån. Därmed passar mål nummer sjutton utmärkt att genomföra även på stadsnivå. I Åbo granskas målet genom stadens många partnerskap och samarbetsnätverk. Åbos roll som initiativtagare i nätverken är betydande. Indikatorerna i stadsstrategin lämpar sig inte direkt för att mäta måluppfyllelsen.

Indikatorer som ingår i stadsstrategin

Grön pil nedåt/uppåt = Positiv utveckling.
Röd pil nedåt/uppåt = Negativ utveckling.

Stadsstrategins indikator	Värdet på Åbos indikator	Riktning för utvecklingen av Åbos indikator	Eftersträvd riktning för utvecklingen
Inga identifierade indikatorer			

Åbo har länge varit en aktiv initiativtagare i olika samarbetsnätverk

Nyckeltal för Åbo i urval

Aktiv medlem i
ICLEI-nätverket
 sedan **1994**

Med i Världshälsoorganisationens
 nätverk

**Friska städer –
 Healthy Cities**
 sedan
1987

Med i
**Östersjö-
 städernas
 förbund**
 sedan
1991

Och har stått värd
 för dess
**miljösekre-
 tariat**
 sedan
1997

Nätverk i Åbo

Internationella nätverk:

- Global Covenant of Mayors
- ICLEI (Local Governments for Sustainability)
- GCCC (Green Circular Cities Coalition)
- CDP – Disclosure Insight Action
- IASP (International Association of Science Parks and Business Areas)
- Urban Transitions Alliance
- WHO Healthy Cities network

Nordiska och nationella nätverk:

- CLC – Climate Leadership Coalition
- Nordic Smart City Network
- MAL-nätverket
- 6-kaupunki-nätverket
- SITRA
- FISU

Europeiska nätverk:

- EU Covenant of Mayors for Climate and Energy
- Eurocities
- Östersjöstädernas förbund (UBC)
- Uuden Ajan Hansaliitto
- Östersjötmaningen, the Baltic Sea Challenge
- Vänorter: **1946** Bergen (Norge), Göteborg (Sverige), Århus (Danmark), **1953** S:t Petersburg (Ryssland), **1958** Gdansk (Polen), Constanța (Rumänien), Rostock (Tyskland), **1963** Varna (Bulgarien), **1967** Köln (Tyskland), **1971** Szeged (Ungern), **1976** Bratislava (Slovakien), **1992** Florens (Italien), **2008** Tartu (Estland)

Slutsatser och fortsatta åtgärder

Utgångsläge och identifierade utvecklingsobjekt

I Åbo stadsstrategi och andra dokument som styr verksamheten och i den dagliga verksamheten tar man redan hänsyn till de främsta delområdena inom hållbar utveckling, det vill säga social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet på ett omfattande och bra sätt. FN:s mål och referensram för en hållbar utveckling har dock inte legat till grund för arbetet med stadens strategi eller andra program och planer.

Med hjälp av VLR-rapporten för hållbar utveckling har man sammanställt en lägesbild av stadens utgångsläge och de största utvecklingsområdena i sammanhanget hållbar utveckling. Precis som rapporten visar bedriver staden redan nu ett omfattande arbete med många konkreta åtgärder som främjar målen för en hållbar utveckling.

När utvärderingsrapporten identifierades behovet av att sammanställa lämpliga uppföljningsindikatorer för en hållbar utveckling som en del av rapporteringen i strategin. För att möjliggöra systematisk uppföljning utreddes de mål för en hållbar utveckling där arbetet bör erkännas av staden

och göras mer synligt i strategidokumentet. Som exempel framkom målen om jämställdhet, livet under vattnet och livet ovan jord, där åtgärderna inte i tillräcklig omfattning har skrivits in i stadens centrala dokument. Med hjälp av utvärderingen kan staden uppdatera och ändra befintliga planer, program och satsningar samt utarbeta nya. I fortsättningen blir det också lättare för staden att utvärdera och välja ut de åtgärder som har störst effekt.

Strategi och ledning för en hållbar utveckling

Stadens nuvarande strategi, strategiska program, grundläggande funktioner inom verksamhetsområdena samt stadens spetsprojekt innehåller frågor som både på visionsnivå och som åtgärder i stor utsträckning syftar till att främja en hållbar utveckling.

När strategin utarbetades 2014 och uppdaterades 2018 hade dock FN:s mål för en hållbar utveckling inte direkt fungerat som utgångspunkt för

strategin och planerna. En uppdatering av stadens strategi kommer att bli aktuell inom den närmaste framtiden, och då är det också ett bra tillfälle att se över FN:s mål för en hållbar utveckling och göra en mer detaljerad måluppställning för staden. Stadens ledningssystem håller också på att ändras och staden övergår från stadsdirektörsmodellen till borgmästarmodellen. I detta sammanhang är det också möjligt att bereda en modell för ledning av en hållbar utveckling så att man kan säkerställa att den fungerar och är i linje med politiken även i fortsättningen.

Mätning och jämförbarhet som utmaningar

Det är en utmaning att mäta hållbar utveckling och bevisa framsteg på stadsnivå, eftersom städerna med sina verksamhetsmiljöer är olika och det inte alltid finns jämförbara data att tillgå.

I denna VLR-utvärderingsprocess har vi gått igenom stadens nuvarande strategiindikatorer och ett stort antal andra av stadens mätare. Även i de nationella informationskällorna identifierades indikatorer på stadsnivå, av vilka en del säkert kan utnyttjas och tas med i rapporteringen om strategin i fortsättningen.

Målen för en hållbar utveckling och mätningen av framstegen bör göras till en integrerad del av stadens strategiindikatorer, mätare och regelbundna rapportering. På så sätt möjliggörs fortlöpande och systematisk uppföljning av framstegen.

Kompetensutveckling och stadsbornas delaktighet

VLR-bedömningsförfarandet bidrar till att kommunicera målen och åtgärderna för en hållbar utveckling både inom organisationen och utåt gentemot dess olika intressegrupper. Ett av målen för självutvärderingen är också att öka stadens interna och tväradministrativa samarbete, kunskapen och kompetensen samt att skapa en gemensam vision om målen som ska ställas upp för en hållbar utveckling i staden.

Staden har under de senaste åren satsat särskilt på att främja stadens invånares, kunders och andra aktörers delaktighet och möjligheter att påverka, med målet att utnyttja denna enorma potential för allas vårt gemensamma bästa. Genom att engagera stadens invånare och intressegrupper på bred front och samarbeta kan vi skapa hållbara framtidslösningar.

Bild: Åbo stad

Termer och förkortningar

Termer

5G: Det så kallade femte generationens supersnabba dataöverföringsnät som gör det möjligt att utveckla smarta städer.

6kaupunki-nätverket: Samarbetsnätverk mellan Finlands största städer, i vilket Helsingfors, Esbo, Tammerfors, Vanda, Åbo och Uleåborg ingår.

EU Covenant of Mayors for Climate and Energy: Borgmästarkonventet, som grundats av EU-kommissionen, som uppmuntrar och stödjer de lokala myndigheterna i att vidta åtgärder för att införa hållbar energipraxis i EU-länderna.

Eurocities: Ett samarbetsnätverk och en intresseorganisation bestående av europeiska städer. Nätverket grundades 1986 och består av över 120 städer. I Finland är medlemsstäderna Helsingfors, Esbo, Vanda, Åbo, Tammerfors och Uleåborg. Målet med nätverket är att det ska förbättra livskvaliteten för de människor som bor i medlemsstäderna genom samarbete mellan städerna och informationsutbyte samt genom att tillsammans påverka stadspolitiken på EU-nivå.

Europaforum: Ett evenemang som är öppet för alla olika aktörer i samhället och medborgare varje år, där Finlands roll i Europa och Europeiska unionen diskuteras.

Åbo nationalstadspark: I [Finlands markanvändnings- och bygglag](#)[1] definieras en omfattande helhet av värdefulla kultur- och naturlandskap samt rekreationsområden i stadsmiljön. Staden eller kommunen har förbundit sig att bevara och vårda denna helhet.

MAL-nätverket: MAL-nätverket är ett riksomfattande nätverk för utveckling av markanvändning, boende och trafik, vars verksamhet bygger på statens och storstadsregionernas stadspolitik, främjande av regional strategisk planering och kollegial inläring i medlemsregionerna. Nätverkets mål är att skapa förutsättningar för en hållbar utveckling och livskraft i stadsregionerna.

Nordic Smart City Network: Samarbetsnätverket för smarta städer i Norden

Open and Agile Smart Cities (OASC) är ett globalt nätverk av över 140 städer som har som mål är att skapa en grund för internationellt databaserat samarbete genom att främja kompatibla lösningar, företagens innovationsverksamhet och uppkomsten av smarta tjänster. Finlands sextettstäder är grundande medlemmar i nätverket

Förkortningar

CDP – Disclosure Insight Action: En icke-vinstdrivande organisation som samlar in och sprider information samt hjälper städer, företag och andra aktörer att bekämpa klimatförändringen.

CLC – Climate Leadership Coalition: Det gemensamma klimatnätverket för finska företag, städer och forskningsinstitut, som strävar efter att påverka konkurrenskraften och beredskapen att svara på de hot som klimatförändringen och de knappa naturresurserna medför samt förmågan att utnyttja de affärsmöjligheter dessa skapar.

IUC – International Urban Cooperation, EU:s internationella program för samarbete mellan städer

EIP – European Investment Bank, Europeiska investeringsbanken

GCCC – Green Circular Cities Coalition. Internationellt stadsnätverk för aktörer inom cirkulär ekonom startat av ICLEI, som söker efter lösningar som kan användas för att övergå från en linjär ekonomisk modell till cirkulär ekonomi

IASP – International Association of Science Parks and Business Areas, internationell förening för vetenskapspark och företagscenter

ICLEI – Local Governments for Sustainability, är ett nätverk med över 1 750 lokala och den regionala förvaltningar, som har förbundit sig till en hållbar stadsutveckling. ICLEI är verksamma i över 100 länder för att främja en hållbar utveckling och lokala åtgärder för att hitta lösningar som ger låga utsläpp samt är naturbaserade, rättvisa, flexibla och förenliga med en cirkulär ekonomi.

UBC – Union of Baltic Cities, Östersjöstädernas förbund

FPA – Folkpensionsanstalten

KRP – Centralkriminalpolisen

SECAP – Sustainable Energy and Climate Action Plan: EU:s åtgärdsplan för hållbar energi och ett hållbart klimat i städer och regioner

Sitra – Jubileumsfonden för Finlands självständighet, offentlig expertorganisation

TEN-T – Trans European Network

WHO – World Health Organization, Världshälsoorganisationen

FN – Förenta nationerna

Bilagor till rapporten

Bilaga 1. Sambandet mellan målen och stadsstrategin Åbo 2029

Mål	Målet syns i stadens strategi	Synlighetsnivå	Erkända strategiindikatorer som är lämpliga för mätning
1 EI KÖVHYTYTTÄ 	Nej	○ ○ ○	Ja
2 EI NÄLKÄÄ 	Nej	○ ○ ○	Nej
3 TERVEYTTÄ JA HYVINVOINTIA 	Ja	● ● ●	Ja
4 HYVÄ KOULUTUS 	Ja	● ● ●	Ja
5 SUKUPUOLTEN TASA-ARVO 	Ja	● ○ ○	Nej
6 PUHDAS VESI JA SANITAATIO 	Nej	○ ○ ○	Nej
7 EDULLISTA JA PUHDASTA ENERGIAA 	Nej	○ ○ ○	Ja
8 IHMISARVOISTA TYÖTÄ JA TALOUSKASVUA 	Ja	● ● ●	Ja
9 KESTÄVÄÄ TEOLLISUUTTA, INNOVAATIOITA JA INFRASTRUKTUUREJA 	Ja	● ● ●	Ja
10 EDUARVOSESIDÖIDEN VÄIKENTÄMINEN 	Ja	● ● ●	Ja
11 KESTAVÄT KAUPUNGIT JA YHTEISÖT 	Ja	● ● ●	Ja
12 VASTUULLISTA KULUTTAMISTA 	Ja	● ● ○	Ja
13 ILMASTOTEKOJA 	Ja	● ● ●	Ja
14 VEDENLAINEN ELÄMÄ 	Ja	○ ○ ○	Nej
15 MAANPÄÄLLINEN ELÄMÄ 	Ja	● ○ ○	Nej
16 RAUHAN, OIKEUDEN- JA LAIKASUUS JA HYVÄ HALLINTO 	Ja	● ● ○	Ja
17 YHTEISTYÖ JA KUMPPANUUS 	Ja	● ● ○	Nej

○ ○ ○ Inte alls ● ○ ○ I låg grad ● ● ○ Måttligt ● ● ● I hög grad

Bilaga 2. Stadsstrategins Åbo 2029 motsvarighet till FN:s mål för en hållbar utveckling

I Åbo genomfördes en utvärdering av stadsstrategin, där man utredde hur FN:s mål för en hållbar utveckling enligt Agenda 2030 syns i stadsstrategin Åbo 2029. Man ansåg att de överensstämde om det allmänna innehållet i målet var tydligt beskrivet och direkt synligt i stadsstrategin. För varje mål filtrerades dessutom de delmål som bedömdes vara lämpliga för granskning på stadsnivå, men som inte alls eller inte i tillräckligt hög grad beskrivits i Åbo stadsstrategi. I denna granskning bedömdes inte målen 1 Ingen fattigdom, 2 Ingen hunger, 5 Jämställdhet och 6 Rent vatten och sanitet för alla. Med utgångspunkt i granskningen kunde man konstatera att 43 delmål

befanns ha en direkt koppling till Åbos stadsstrategi. Av de 169 delmålen granskades sammanlagt 136 mål, av vilka 97 ansågs lämpa sig för stadsnivå.

Delmålen har skrivits in i tabellen nedan med motsvarande nummer och samstämmigheten med stadsstrategin Åbo 2029 har markerats med färg. I varje mål anges dessutom de delmål som man bedömde lämpade sig för granskning på stadsnivå. Utifrån samstämmigheten kan man identifiera mål som inte är så framträdande i Åbos stadsstrategi och som man i fortsättningen bör satsa på att ha med.

Tabell:

Hur de granskade målen och delmålen förhåller sig till stadsstrategin

Mål för en hållbar utveckling	Mål 1 Ingen fattigdom								Mål 2 Ingen hunger								Mål 3 God hälsa och välbefinnande											
Delmålet beskrivs i stadsstrategin	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	1.a	1.b	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	2.a	2.b	2.c	3.1	3.2	3.3	3.4	3.5	3.6	3.7	3.8	3.9	3.a	3.b	3.c	3.d
Delmålet lämpar sig för granskning på stadsnivå																												

Mål för en hållbar utveckling	Mål 4 God utbildning för alla								Mål 5 Jämställdhet								Mål 6 Rent vatten och sanitet för alla											
Delmålet beskrivs i stadsstrategin	4.1	4.2	4.3	4.4	4.5	4.6	4.7	4.a	4.b	4.c	5.1	5.2	5.3	5.4	5.5	5.6	5.a	5.b	5.c	6.1	6.2	6.3	6.4	6.5	6.6	6.a	6.b	
Delmålet lämpar sig för granskning på stadsnivå																												

Mål för en hållbar utveckling	Mål 7 Hållbar energi för alla					Mål 8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt										Mål 9 Hållbar industri, innovationer och infrastruktur										
Delmålet beskrivs i stadsstrategin	7.1	7.2	7.3	7.a	7.b	8.1	8.2	8.3	8.4	8.5	8.6	8.7	8.8	8.9	8.10	8.a	8.b	9.1	9.2	9.3	9.4	9.5	9.a	9.b	9.c	
Delmålet lämpar sig för granskning på stadsnivå																										

Mål för en hållbar utveckling	Mål 10 Minskad ojämlikhet										Mål 11 Hållbara städer och samhällen									
Delmålet beskrivs i stadsstrategin	10.1	10.2	10.3	10.4	10.5	10.6	10.7	10.a	10.b	10.c	11.1	11.2	11.3	11.4	11.5	11.6	11.7	11.a	11.b	11.c
Delmålet lämpar sig för granskning på stadsnivå																				

Mål för en hållbar utveckling	Mål 12 Ansvarsfull konsumtion											Mål 13 Bekämpa klimatförändringarna				Mål 14 Hav och marina resurser										
Delmålet beskrivs i stadsstrategin	12.1	12.2	12.3	12.4	12.5	12.6	12.7	12.8	12.a	12.b	12.c	13.1	13.2	13.3	13.a	13.b	14.1	14.2	14.3	14.4	14.5	14.6	14.7	14.a	14.b	14.c
Delmålet lämpar sig för granskning på stadsnivå																										

Mål för en hållbar utveckling	Mål 15 Ekosystem och biologisk mångfald													Mål 16 Fredliga och inkluderande samhällen										
Delmålet beskrivs i stadsstrategin	15.1	15.2	15.3	15.4	15.5	15.6	15.7	15.8	15.9	15.a	15.b	15.c	16.1	16.2	16.3	16.4	16.5	16.6	16.7	16.8	16.9	16.10	16.a	16.b
Delmålet lämpar sig för granskning på stadsnivå																								

Mål för en hållbar utveckling	Mål 17 Genomförande och globalt partnerskap																		
Delmålet beskrivs i stadsstrategin	17.1	17.2	17.3	17.4	17.5	17.6	17.7	17.8	17.9	17.10	17.11	17.12	17.13	17.14	17.15	17.16	17.17	17.18	17.19
Delmålet lämpar sig för granskning på stadsnivå																			

Bilaga 3. Utsläppsutvecklingen i Åboregionen

Tabell 1. Åboregionens utsläppsutveckling och prognos fram till 2029

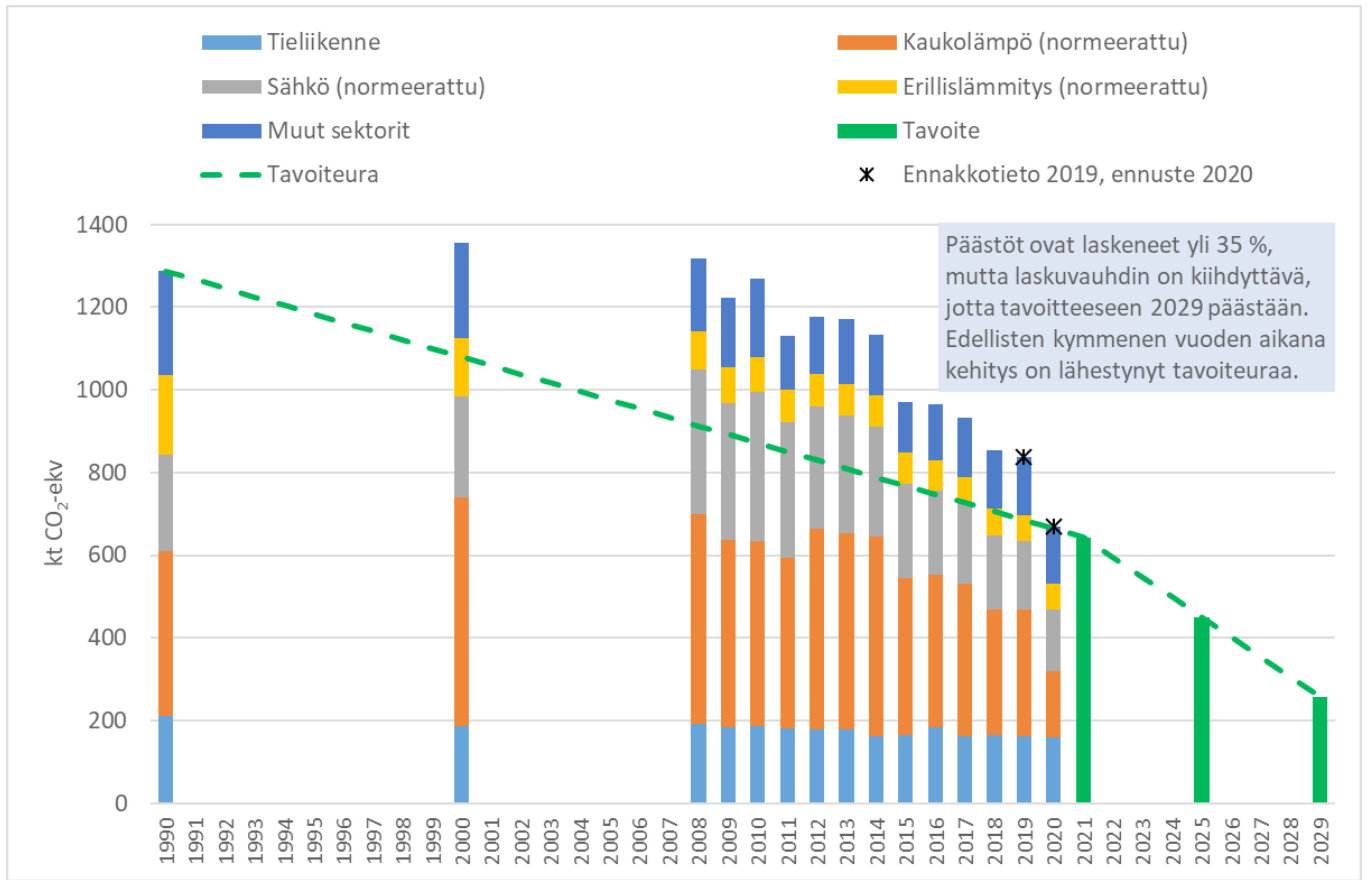

Bild 1. Fördelning av utsläpp per produktionskälla 1990–2020

